

Naročnina za Jugoslavijo:
celoletno 180 Din, za 1/2 leta
90 Din, za 1/4 leta 45 Din,
mesečno 15 Din; za ino-
memstvo: 210 Din. — Pla-
ča in toži se v Ljubljani.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo in upravnništvo
je v Ljubljani v Gregorčič-
čevi ulici 23. — Rokopisov
ne vračamo. — Račun pri
pošti hranilnici v Ljubljani
št. 11.953. — Tel. št. 25-52.

Izhaaja vsak torek, če-
trtek in sobota

Liubliana, sobota 10. oktobra 1936

Cena posamezni
številki Din 1.50

Odpravite ovire trgovini!

Valutni sporazum Francije, Ve-
like Britanije in Združenih držav
Severne Amerike pomeni zmago
spoznanja, da so bile napačne vse
ovire, ki so se delale zunanji trgo-
vini in da vse prednosti avtarkije
niso mogle odtehtati zlih posledic,
ki so zaradi avtarkije zadele sve-
tovno trgovino. Ta valutni spo-
razum je porojen iz spoznanja, da
je blagostanje narodov padalo v
istem razmerju kakor je padala
svetovna trgovina, ker trgovina
ustvarja blagostanje narodov. Tako
smo prišli do tega, da se začena
avtarkični sistem v svetovnem go-
spodarstvu rušiti in da prihaja na
plan nova gospodarska politika, ki
bo zlasti pospeševala zunanjo trgo-
vino in v ta namen polagoma od-
pravila vse ovire, ki so se ji stav-
ljale na pot.

Isto spoznanje, ki je prodrlo
glede pomena zunanje trgovine,
mora prodrati tudi glede notranje
— ali pa se bo že začela pavperi-
zacija množic razvila nad vse ne-
varno. Kajti kakor velja za sve-
tovno gospodarstvo, da brez uspe-
vajoče trgovine ni blagostanja za
človeštvo, tako se tudi noben na-
rod na svetu ne more dokopati do
blagostanja, če propada njegova
trgovina. Narodni kapital se tudi
še danes ustvarja predvsem v
trgovini.

Pri nas so imeli žal le prepo-
gosto tudi odločilno besedo ljudje,
ki so mislili, da je prvo priporo-
čilo za politika, če omalovažuje
pomen trgovine. Nekateri so celo
mislili, da ne morejo bolj poudari-
ti svojega ljudskega stališča, ka-
kor če grme proti trgovini. Iz te
zablode se je porodila ona tako
silno škodljiva misel, da je trgovec
sploh odveč in da ga morejo za-
druge popolnoma nadomestiti. Ta
zabloda je postala celo ena temelj-
nih točk vse naše državne gospo-
darske politike, da je postajal po-
ložaj trgovine vedno težji in težji.
Favorizirale so se z vse mogočimi
privilegiji nabavljalne in konzum-
ne zadruge, zrahljala se je davčna
dolžnost za industrijske prodajal-
nice, omalovaževalo se vse zahte-
ve in potrebe trgovskega sveta,
zato pa s tem večjo doslednostjo
valila na trgovino vedno nova in
nova bremena. Ponovno smo do-
živeli, da so celo finančni ministri
izjavljali, da je davčno breme ne-
le že doseglo svoj dopustni maksim-
um, temveč ga celo prekoračilo,
kljub temu pa se je kmalu nato
našla še kakršna možnost za novo
obremenitev trgovine.

V takšnih okoliščinah je pač
bilo neizogibno, da je začela trgo-
vina propadati in da je samo v
mali Sloveniji moralo ustaviti
obratovanje več ko tisoč trgovin
vsako leto!

Pa tudi v drugem pogledu se
niso interesi trgovine varovali niti
najmanj. Tako se je zdelo tudi ne-
katerim odločujočim gospodom
čisto v redu, če je moral trgovec
do pičice natančno zadostiti vsem
svojim obveznostim, da pa ni smel
zahtevati od denarnega zavoda, ki
ga je gonil na dražbo, da mu iz-
plača njegovo vlogo ali da z njo
poravnava svoj dolg. Prav tako je
izgledalo, kakor da je v redu, če
se trgovcu zaradi zaostalih davkov
proda premoženje, pa čeprav mu
istočasno ni država plačala tega,
kar mu je bila dolžna.

Če je bil trgovec v stiski in če
se mu je vendarle posrečilo, da je

sklenil kupčijo s tujino, potem se
je dostikrat ta kupčija razdrila, ker
ni imel davčnega potrdila o plača-
nih davkih ali iz drugega formal-
nega razloga. Ni se puščala trgo-
vacu možnost, da bi zaslužil in po-
tem plačal davek, ker so nekateri
mislili, da mora imeti trgovec
vedno denar, da se mu sploh ne
more slabo goditi! In vendar se
je vsako leto krčilo število trgovin!
A niti tega najbolj kričočega do-
kaza nekateri niso hoteli videti.
Birokratizem, vedno nove bano-

vinske in občinske davščine, vedno
nove uvoznine, trošarine, tehtari-
ne itd. itd. so bile nadaljnje ovire,
da se trgovina ni mogla razvijati
in da je bila že vsa država pre-
pletana s samimi carinskimi zidi.
Trgovina ni dajala več kruha in
zaslužka! Velik del dotoka v me-
sta, ki se zaradi siromašnosti vasi
ni mogel ustaviti, ni našel v me-
stu več možnosti zaposlitve v trgo-
vini. Nasprotno! Celo oni, ki so si
že našli zaslužek v trgovini, so še
tega izgubili in postali brezposel-

ni, ker jih propadajoča trgovina ni
mogla več preživljati.

Pot k blagostanju vodi zato le
iz oživiljenja trgovine. Zato treba
vse ovire, ki so razvoju trgovine
na poti, odpraviti in dati trgovini
možnost, da se začena razvijati,
da bo mogla dajati ljudem zaslu-
žka, da bo kakor v svetovnem go-
spodarstvu, tako tudi v našem od-
prla zopet pot k blagostanju. Oma-
lovaževanja trgovskih potreb in
zahtev mora zato biti za vedno
konec!

Obširna so še določila o taksah,
ki jih plačajo v cestni fond tuja
motorna vozila in ki so deloma
previsoka, ker bi kar vnaprej od-
vrnile tuje avtomobiliste.

Uvajajo pa se tudi še nove dav-
ščine. Tako davek na premijo za
zavarovanje motornih vozil. Ta da-
vek znaša 10% letne premije.

Iz vsega tega sledi, da bi bil
novi cestni fond docela centralisti-
čen, da bi pomenil novo obdačenje,
zlasti pa Slovenije, da pa nikjer
ne daje niti najmanjšega jamstva,
da bi se uporabil v resnici v ko-
rist onih pokrajin, ki bi v ta cestni
fond vplačevale. Ze zato je treba
predlagani cestni fond popolnoma
odkloniti.

A še iz drugega razloga! Novi
cestni fond bi čisto razpolagal z
denarjem davkoplačevalcev. Mne-
nja smo, da se ta pravica cestne-
mu fondu, ki bi bil, kakor smo po-
kazali, v glavnem le birokratična
ustanova, ne more priznati. Z de-
narjem davkoplačevalcev smejo
razpolagati samo davkoplačevalci
sami, oziroma od njih izvoljeni za-
stopniki. Ker imamo parlament in
ker je naša država ustavna mon-
arhija, se mora to načelo tudi spo-
štovati.

Zato moramo izjaviti, da je cest-
ni fond v predlagani obliki docela
nasprejemljiv in da ga treba kar
brez vsake nadaljnje debate od-
kloniti!

Volitev v Zbornico za TOI

Razpis volitev določa, da ima
vsak volilec ne glede na število
obratnih pravic samo en glas. Zato
se opozarjajo vsi pripadniki Zbor-
nice, da povzročijo do 13. oktobra
t. l. svoj izbris v onem volilnem
telesu oziroma imeniku, kjer ni-
majo namena voliti. Kdor tega ne
stori, izgubi sploh vsako volilno
pravo. Prijave je poslati pristoj-
nemu Združenju oziroma Krajev-
nemu volilnemu odboru.

Skrajšanje natovornih in raztovornih stojnin prostih rokov za odprte vagone

Z odlokom Gd. br. 104244/36 so
se skrajšali z veljavnostjo od dne
11. oktobra 1936 natovorni in raz-
tovorni roki za odprte vagone na
vseh postajah normalnotirnih prog
— izjemo pristaniških postaj —
od 24 ur na 6 delovnih ur.

Dve novi odločbi proti Bati

V nasprotju z določili obrtnega
zakona so nekateri sreski načel-
niki in nekatere mestne uprave
vzele na znanje prijavo Bat'e, ko
je z eno prijavo prijavil več strok,
pa čeprav se to po krajevnih obi-
čajih in potrebah ne izvršujejo
skupno. Samo takšne stroke pa še
smejo po § 140, odst. 2. obrtnega
zakona prijaviti skupno. Proti
sklepom sreskih načelnikov se je
pritožila Zbornica za TOI na ban-
sko upravo, ki je tudi vsem tem
pritožbam Zbornice v polnem
obsegu pritrčila ter zato razvelja-
vila že celo vrsto teh odločb sres-
kih načelnikov. Celotno vrsto teh od-
ločb banske uprave smo tudi že
objavili v celoti.

Sedaj je izdala banska uprava
dve novi takšni odločbi, s kateri-
ma se razveljavljata odločbi sres-
kega načelnika v Ljutomeru, in
sicer glede Bat'ine prijave za
podružnico v Ljutomeru.

Bat'a mora torej vsako stroko
prijaviti posebej.

Odklanjamo centralistični cestni fond,

ki bi po predlaganem osnutku pomenil novo
obdačenje zlasti Slovenije

Gospodarskim organizacijam je
bil poslan te dni v izjavo zakonski
načrt o cestnih fondih. Načrt je iz-
delan po znani beograjski shemi,
ki se je že neštetokrat izkazala kot
slaba in neprilagodljiva. Kljub
temu se kar vedno ponavlja. Da ni
naša sodba pretirana, naj pokaže
kratek izvleček iz tega zakonskega
osnutka, ki pač nikdar ni sme po-
stati zakon.

Novi osnutek določa, da se usta-
novi pri gradbenem ministrstvu
posebni cestni fond, pri vsaki bano-
vinski pa še posebni banovinski
cestni fond. Za vse obveze teh
fondov jamči država.

Državni cestni fond upravlja
gradbeni minister, banovinske pa
bani. Državni cestni fond bi bil
torej popolnoma centraliziran, kar
potrjujejo še naslednje določbe. Za
vse denarne transakcije cestnega
fonda je potrebno soglasje finanč-
nega ministra in odobritev mini-
strskega sveta, za one pri bano-
vinskih cestnih fondih pa soglasje
gradbenega in finančnega mini-
stra. Finančne samostojnosti bano-
vinski cestni fondji torej nimajo.

Namen cestnega fonda je zbolj-
šanje obstoječega državnega cest-
nega omrežja. Namen banovinskih
fondov je podoben. Nove ceste se
ne bodo gradile v breme tega
fonda. Podrobnosti se predpišejo
še s posebno uredbo. (Stara na-
vada, da se vse šele naknadno do-
loči.)

Dohodki drž. cest- nega fonda bi bili:

1. takse od registracije avtomobilov in vseh vozil din 7.000.000;
2. davščine na vozne karte avto-
busov na državnih cestah dinarjev
4.000.000—;
3. vse carine od motornih vozil
din 6.000.000—;
4. vse carine od pnevmatike di-
narjev 10.000.000—;
5. 1/2 carine od uvoza čistega in
mešanega bencina ter 1/4 carine od
uvoza nafte din 1.700.000—;
6. 1/3 carine od olja za mazanje
din 5.250.000—;
7. 1/4 trošarine na bencin in
nafto din 30.000.000—;
8. ves dohodek od čezmernega
izkoriščanja državnih cest dinarjev
7.000.000—;
9. dohodek od nakladanja oziroma
razkladanja blaga na državnih
železnih in ladijskih postajah, in
sicer 10 din od vsake tone, kar bi
dalo din 120.000.000—.

Za to blago se prispevek za čez-
merno izkoriščanje cest ne bi pla-
čeval.

S tem bi bila zopet Slovenija
silno obremenjena, ne da bi imela
kakšno jamstvo, da se bo v Slo-
veniji zbrani denar tudi za njo
uporabil.

10. Dohodki od zemljišč ob ce-
sti: sadja, trave itd., kar bi dalo
din 100.000—.

Kontrola tega dohodka bo naj-
brže veljala nekaj več, toda biro-
krate to ne briga. Edino pravilno
pa bi bilo, da bi se ti dohodki pre-
pustili itak dovolj slabo plačanim
cestarjem, pa bi se ti vsaj potru-
dili, da bi drevje dobro uspevalo.

11. Dohodek, ki ga plačajo
lastniki zemljišč ob novih cestah,
ker je z njimi vrednost posestev
povečana, in sicer 5 din na leto.
V mestih ta pristojbina odpade.
Dala bi din 500.000—.

12. 1% od prodajne vsote od po-
sestev ob drž. cesti z modernim
kolovozom izven naselbin dinar-
jev 8.000.000—.

13. Dohodki od mostarin na drž.
cestah od avtomobilov, avtobusov
in vseh vozil, ki prevažajo blago
na trg din 5.000.000—.

O tem se bo predpisal seveda
poseben pravilnik.

14. Dohodki od zakupa brodov
din 100.000—.

15. Dohodki od najemnin za
uporabo drž. cestnih strojev dinar-
jev 1.500.000—.

16. Carina in trošarina na stro-
je in priprave za cestna dela di-
narjev 1.000.000—.

17. Dohodki od taks za gradbeni
material, ki se uporablja pri cest-
nih delih din 1.000.000—.

18. 100 % odkupnine osebnega
dela drž. nameščencev, kar bi dalo
din 18.000.000—.

19. Dohodki od uporabljenega
gradbenega materiala in inventar-
ja din 100.000—.

20. Dohodki od prodaje načrtov
za izdelavo cest din 100.000—.

21. Dohodki od pogodbenih taks
za izgradnjo in popravilo državnih
cest din 1.000.000—.

Državni cestni svet

se ustanovi kot posvetovalni organ
gradbenega ministra. Predsednik
tega sveta je gradbeni minister,
člani pa 3 uradniki gradbenega
ministrstva, 6 uradnikov drugih
ministrstev, zastopnik beograjske
univerze, direktor Drž. hip. ban-
ke, predsednik Jug. družbe za ce-
ste, predsednik glavne uprave
inž. zbornice, direktor »Putnik«,
predsednik avtobusnih podjetij ter
predsednik avtomobilskega kluba
in predsednik Zveze mest. Torej

11 uradnikov in 6 drugih zastop-
nikov. Od teh pa skoraj vsi iz Beo-
grada. Moramo takoj izjaviti, da
takšen cestni svet odklanjamo. To
ne bi bil noben posvetovalni svet,
temveč samo dekorativni svet, ki
bi vse odobril, kar bi se mu pre-
dložilo. Gospodarski krogi, ki bi
nosili vsa bremena za ta fond, pa
sploh ne bi imeli nobenega vpliva!

Banovinski svet bi bil nekoliko
bolje sestavljen, toda podrobnosti
o tem še ni.

† Anton Kandare

V Pijavi gorici pod Krimom je umrl v nedeljo Anton Kandare, trgovec in gostilničar. Ravno pred 35 leti, t. j. leta 1901 se je osamosvojil ter si ustvaril z dobrim delom lepo in utrjeno domačijo. Kandare spada med stare generacije trgovskega stanu, pa je bil ravno zato tudi ponosen na trgovski stan. Zadnja leta ga je mučila težka bolezen, ki ga je končno strla, da se je preselil tja, kjer vlada večni mir in pokoj.

Anton Kandare je bil tudi več let odbornik Združenja trgovcev za ljubljansko okolico, in sicer od leta 1920., ko se je začela organizacija oživljati, pa do leta 1928. Dasi ga je mučil močan revmatizem, je bil toliko ponosen in stanovsko zaveden ter do samega sebe neizprosni, da ni zamudil niti ene seje, dokler ga bolezen ni končno priklenila na posteljo.

Odlikoval ga je kremenit značaj, velika stanovska zavest in zvestoba do stanovske organizacije, za katero se je do zadnjega živo zanimal. V tem duhu in ponosu je vzgajal tudi svoje otroke. Mirno počiva v prepričanju, da je storil svojo dolžnost do svojega stanu in do svoje družine.

Trgovstvo ga bo ohranilo v trajnem in lepem spominu!

Zaposlenost delavstva narasla

OUZD v septembru 1936.

V septembru je bilo pri OUZD v Ljubljani zavarovanih 58.497 moških in 32.816 žensk ali skupno 91.313, to je za 8.121 več ko v septembru 1935. Bolnikov je bilo 1.554 moških in 1.108 žensk, skupno 2.662, to je za 591 več ko lani. Odstotek bolnikov je narasel na 0,43%. Povprečna dnevna zavarovana meza je znašala pri moških 25-73 din, pri ženskah 18-09 din, ali povprečno 22-98 din, za 0,47 več ko lani. Celokupna dnevna zavarovana meza pa je znašala 22.098,678—, za 225.670— več ko lani.

Razvoj zaposlenosti in delavskih mezd izkazuje zadnje mesece povoljne tendence, kakor je razvidno iz sledeče tabele:

Mesec	Letni diferencial zaposlenosti članov	dnevne zav. meze din
X. 1935	+ 269	+ 0-15
XI.	+ 583	+ 0-06
XII.	+ 961	+ 0-04
I. 1936	+ 2399	+ 0-10
II.	+ 4136	+ 0-17
III.	+ 5429	+ 0-14
IV.	+ 5959	+ 0-08
V.	+ 6861	+ 0-04
VI.	+ 5350	+ 0-15
VII.	+ 7527	+ 0-39
VIII.	+ 8699	+ 0-47
IX.	+ 8121	+ 0-47

Kako postanem dober prodajalec

Tak je naslov brošure, ki jo je napisal g. Rudolf Rakuša, profesor na drž. trgovski akademiji v Mariboru, in ki jo je izdalo Združenje trgovcev v Mariboru. Namen te brošure je, kakor pravi avtor v uvodu, da uvede mlajše prodajalce v skrivnosti uspešnega prodajanja, starejšim pa da je v pripomoček za uspešnejše vzgajanje marašaja. Priznati treba, da delo prof. Rakuše dosega oba ta namena v odlični meri.

Vse delo se deli na dva glavna dela: v opis kupca z vsemi njegovimi napakami, pravicami in sitnostmi ter prodajalca z njegovimi dostikrat res že več ko težkimi dolžnostmi. Rdeča nit obeh popisov pa je, da je danes geslo trgovine: služiti kupcu. Ves ta spis pa je podan na način, da je prikupen tudi za tistega, ki se naj iz njega uči. V lepem slogu so povedane resnice, podani nasveti, da ni poslovnega človeka, ki ne bi imel koristi, če brošuro prebere in kolikor bolj natančno. V vsakem stavku se vidi, da je brošuro na-

pisal strokovnjak, ki pa tudi obenem hoče dvigniti vso našo trgovino. Iz vsakega stavka se vidi, da je avtor pisal brošuro iz ljubezni do stvari. Zato je tudi v brošuri sugestivna sila. Ni trgovskega pomočnika in vajenca, ki ne bi dobil po prečitaniu brošure novih pobud za uspešno prodajanje. Vsak

delodajalec bi moral že v lastnem interesu podariti vsakemu svojemu nameščencu to brošuro in tudi zahtevati, da jo vsak celo prebere in tudi več ko enkrat.

Brošuri je dodanih 10 dobro preudarjenih prepovedi, ki jih mora upoštevati vsak prodajalec, če hoče, da ima uspeh, ter osnu-

tek za samovzgojo v obliki tedenske razpredelnice. Oba dodatka bistveno povečujeta vrednost brošure.

Priporočamo vsem trgovcem, da poskrbe, da bo vsak njihov nameščenec to brošuro temeljito prebral. In ne samo prebral, temveč se tudi po njej ravnal.

Trgovci in kmetski dolgovi

Nova uredba o likvidaciji kmetskih dolgov in terjatve trgovcev

Pod tem naslovom piše dr. Stjepan Bogat v »Jugoslav. Lloyd« naslednje:

Dne 26. septembra je bila objavljena nova uredba o likvidaciji kmetskih dolgov ter je istega dne stopila tudi v veljavo. Uredba, izdana na podlagi pooblastila po čl. 98. finančnega zakona za leto 1936./37., bi morala po uradnih izjavah definitivno urediti vprašanje kmetskih dolgov v naši državi.

Z ozirom na važnost predmeta ter njegovo aktualnost — upoštevajoč zlasti, da bi se morale v smislu te uredbe prve tranše kmetov-dolžnikov plačati že v dveh mesecih — sem smatral za potrebno, da v stisnjeni obliki navedem one predpise uredbe, ki se specialno tičejo trgovskih terjatev proti kmetov.

Kot kmet v smislu uvedne citirane uredbe se smatra fizična oseba, kateri je kmetijstvo glavni poklic, ki obdeluje zemljo sama ali s svojimi rodbinskimi člani, v primeru potrebe pa tudi z najemno delovno silo, katere obdajljivi dohodki izvirajo pretežno od kmetijstva in katere posest ne presega 50 ha plodne zemlje pri posamezniku in 100 ha pri rodbinskih zadrugah (čl. 2. uredbe). Vendar pa se smatrajo kot kmetje, ki uživajo dobroto nove uredbe, tudi oni, ki zaradi bolezni ali druge neodvrtljive zapreke ne morejo sami obdelovati zemlje, ne doletniki, kmet. zapuščine, kmet. delavci, katerim je kmetijstvo glavni poklic, podeželski trgovci in obrtniki — seveda slednji le takrat, če njih obdajljivi dohodek izvira predvsem iz kmetijstva ter če njih zemljiška posest ne presega preje omenjenega maksimuma (50 ha).

Kot kmetski dolgovi v smislu čl. 1. in 3. uredbe o likvidaciji kmetskih dolgov pa se smatra vsaka obveznost kmeta v denarju, ki je zasebno pravnega značaja, brez ozira na to, iz katerega naslova je nastala in brez ozira, če obremenjuje kmetovalca kot dolžnika ali kot poroka, če je nastala pred 20. aprilom 1932, ter če je bil dolžnik na dan nastanka obveze ko tudi na dan, ko je uredba stopila v veljavo kmetovalec v smislu izdane uredbe.

Način izračunavanja višine kmetskih dolgov določa uredba v svojem 4. členu. Glavnice dolga se morajo prišteti neplačane dogovorjene obresti (največ 12%) do 20. aprila 1932, neplačane obresti, priznane s prejšnjim zakonom in uredbami o zaščiti kmeta od 21. aprila 1932 dalje, nadalje pravomočno prisojeni pravni in izvršni stroški do 20. aprila 1932, dejanski izdatki za zavarovanje, javne davščine, takse za hipoteke, vknjižbe in predzaznambe ko tudi vsa druga plačila, ki jih je izvršil upnik za dolžnika. Upniku, ki je po 20. aprilu vzel od dolžnika večje obresti, kakor pa so bile takrat priznane v veljavnih predpisih, se mora ta višek odbiti od glavnice dolga. Na ta način se dobi skupna, po novi uredbi priznana zadolžitve kmeta svojemu upniku.

Uredba o likvidaciji kmetskih dolgov z dne 25. septembra 1936 ima podrobna določila o načinu odplačevanja, o možnostih zmanjšanja itd. kmetskih dolgov. Uredba omenja na več mestih trgovske terjatve do kmetov, bodisi

direktno bodisi indirektno ter moremo ločiti glede postopanja s temi terjatvami pet kategorij kmetskih dolgov trgovcem.

V prvo kategorijo uvršča uredba v odst. 4. člena 3. one kmetske dolgove, ki so manjši ko 250 din ali pa večji ko 500.000 din. Ti dolgovi ne uživajo nobene zaščite ter se morajo od dneva, ko je stopila uredba v veljavo plačati po določilih zasebno pravnega dogovora, na katerem slone.

Drugo kategorijo kmetskih dolgov tvorijo dolgovi iz kupo-prodajnih odnosov (torej blagovni dolgovi), ki so nastali po 20. oktobru 1931, v kolikor niso bili spreminjeni v menične dolgove ter dolgovi kriti z ročno zastavo. Za te dolgove predvideva nova uredba (ko tudi dosedanja) v odst. 4. člena 3., da se sploh ne smatrajo kot kmetski dolgovi v smislu uredbe. Ti dolgovi torej ne uživajo nobene zaščite.

V tretji kategoriji so kmetski dolgovi, ki presegajo znesek 500 dinarjev. Po členu 52. uredbe se morajo ti dolgovi plačati v dveh letnih obrokih, torej v dveh letih.

V četrti kategoriji so dolgovi dolžnika-kmeta, čegar posest presega 50 hektarjev obdelane zemlje, oziroma če gre za rodbinsko zadrugo, ki ima več ko 100 ha takšne zemlje. Za takšne primere predvideva člen 5. posebno postopanje. Najprej je treba izračunati, kateri del dolga odpada na posamezni hektar zemlje, potem pa, koliko odpada na 50, oziroma na 100 hektarjev. Oni del dolga, ki odpada na 50, oz. na 100 ha (pri rodbinski zadrugi), mora plačati dolžnik, če znaša dolg na hektar več ko 3000 din, v roku 15 let, če pa znaša od 500 do 3000 din na hektar pa v 10 letih s 4 odstotnimi obrestmi v enakih letnih obrokih, od katerih prvi zapade 15. novembra 1936. Za dolg pa, ki odpada na preostali del posesti ali ki je manjši ko 500 din na hektar, ne veljajo predpisi tega člena uredbe, temveč samo

Kako se bodo plačala naša posojila Franciji

Odbor francoskih lastnikov srbskih in jugoslovanskih papirjev je poslal jugoslovanski vladi spomenico, v kateri zahteva, da se začne pogajanja zaradi nove situacije, ki je nastala po razvrednotenju franka. Gre za naslednja posojila: 4% posojilo Srbije iz l. 1895, 4,5% srbsko posojilo iz l. 1909, 5% iz l. 1913, 4,5% zlato posojilo uprave fondov iz l. 1910 in 1911, za zlato posojilo Srbskega rdečega križa in za stabilizacijsko posojilo kr. Jugoslavije iz l. 1931. Francoski lastniki teh naših papirjev naglašajo v svoji spomenici, da si pridružujejo vse pravice, ki so jim bile dane ob emisiji posojil ali v pozneje sklenjenih konvencijah in aranžmanih glede denarja, v katerem bodo ta posojila izplačana.

Novi francoski zakon določa, na kateri način se morajo plačati tuja posojila, sklenjena v Franciji, bodisi da so bila sklenjena v predvojnih zlatih frankih, bodisi v Poincarejevih frankih iz leta 1928. Točka 6. tega zakona določa, da se morajo tuja posojila plačati v zlati vrednosti one franco-

predpisi čl. 2. uredbe, ki takšne dolgove izključujejo od kakršnihkoli olajšav ali zaščite.

Vsi drugi dolgovi kmetov proti trgovcem, to so dolgovi pete kategorije, ki izvirajo iz nakupov na kredit, se morajo po določilu iz 1. odstavka čl. 36. uredbe plačati v celoti (torej 100%), toda brez kakršnihkoli obresti, in sicer v 12 letih v enakih letnih obrokih, od katerih prvi zapade 1. novembra 1936.

Za to zadnjo kategorijo dolgov predvideva uredba v odstavku 2. istega člena tudi možnost, da se kmet-dolžnik nahaja v boljsem materialnem položaju ko njegov upnik. V takšnem primeru preneha vsaka zaščita v smislu uredbe, odločitev o teh sporih pa pripada sodišču, ki je za dolžnika pristojno.

Končno je treba še omeniti določilo člena 48. uredbe, po katerem ima upnik pravico, da takoj zahteva plačilo vsega dolga, oziroma ostanka dolga rednim sodnim potom, če dolžnik ne plača svojega dospeloga obroka v smislu določil uredbe, razen seveda onih primerov elementarnih nesreč, zaradi katerih je dobil dolžnik tudi davčno oprostitev.

V tem članku je naveden samo del določil nove uredbe o likvidaciji kmetskih dolgov, in sicer samo oni, ki se tičejo trgovskih terjatev in zato tudi ne skuša ocenjevati uredbo in njene posledice za gospodarsko življenje naše države. Vsekakor pa bo zelo zanimivo spoznati dve stvari, ki jih bo pokazala praksa: ali bodo kmetje redno izpolnjevali te minimalne zahteve obveznosti, ki za nje nastajajo iz določil nove uredbe in če bodo naši odločujoči činitelji držali svojo obljubo, da pomeni nova uredba definitivno rešitev vprašanja kmetskih dolgov in zaključno točko v štiriletnem stalnem izpreminjanju raznih zakonov in uredb iz stiske. Baš od tega bo v veliki meri tudi odvisna praktična korist uredbe za naše narodno gospodarstvo.

Politične vesti

Na Bolgarskem je povzročila precejšnje vznemirjenje vest, da gradi Grčija ob bolgarski meji strateške ceste in velike utrde. Pri teh delih je zaposlenih več sto delavcev.

Na seji mandatne komisije Zveze narodov so zlasti delegati manjših držav Angliji zelo očitali, da se ni napravila reda v Palestini. Posebna senzacija pa je bil govor poljskega delegata, ki je dejal, da je Poljska preobjudena in da se mora zato dovoliti poljskim židom naseljevanje v Palestini. Poljska si pridržuje pravico, da bo o tem še stavila svoje predloge, kar je gotovo v zvezi s poljsko zahtevo, da se tudi njej dodeli katera kolonija.

Na seji 2. komisije skupščine Zveze narodov je izjavil madjarski delegat, da je Madjarska ev. pripravljena devizne omejitve čisto odpraviti, če bi druge države omogočile bolj liberalno postopanje v gospodarskih vprašanjih.

Sovjetski delegat Kagan je izročil predsedniku odbora za nevmeslanje v španske dogodke noto svoje vlade, ki izjavlja, da ne bo mogla ostati v španskih dogodkih nevtralna, če bi Nemčija, Italija in Portugalska še nadalje podpirale španske upornike. Sovjetska vlada je mnenja, da je edina legalna vlada v Španiji madridska in da je zato nedopustno vsako podpiranje drugih vlad. Obenem je sovjetska vlada predložila več dokazov, da podpirajo Portugalska, Italija in Nemčija upornike.

Nastop sovjetske vlade zaradi podpiranja španskih nacionalistov z vojnim materialom in orožjem je napravil v diplomatskih krogih velikanski vtis. Vse se boji, da bi mogel sovjetski nastop povzročiti nevarne mednarodne zapletitve, ker je malo verjetno, da bi Nemčija, Italija in Portugalska popustile. Nastop sovjetske vlade pa bo imel zelo neprijetne posledice tudi za francosko vlado, ki se že sedaj komaj upira radikalnim levčarskim elementom, ki zahtevajo, da Francija intervenira v korist madridske vlade.

Zaradi sovjetske ultimata je poslala angleška vlada vsem drugim državam, ki so članice nadzornega odbora o varovanju španske nevtralnosti, noto, v kateri jih prosi ponovno za zagotovilo, da bodo spoštovali svoje dolžnosti. Nemčija in Italija sta dali nato razumeti, da bi morale prej podati takšno izjavo Francija in Rusija.

Italijanska vlada bo preosnovana. Dosedanji zunanji minister grof Ciano postane veleposlanik v Washingtonu. Mesto maršala Balba bo imenovan za guvernerja Libije bivši gen. tajnik fašistične stranke Starace. Druge izpremembe, ki se bodo izvedle še niso znane.

Mesto Oviedo je pred padcem. Vladni miličniki, krepko podprti od delavskih dinamitnikov, so prodrli že v mesto ter se uporniki le še branijo v centru mesta.

Po poročilih nacionalistov se v kratkem začne splošni napad nacionalistov na Madrid. Položaj madridske vlade je vsak dan bolj kritičen tudi zato, ker je disciplina vladnih vojakov zelo slaba in zato tudi njihov odpor popušča. V Cartagena je prišel sovjetski parnik, ki ima baje nalog, da vzame na krov špansko vlado, če bi ta morala zapustiti Španijo.

Španski nacionalisti poročajo, da so dosegli njih čete v okolici Madrida nove uspehe. Znova napovedujejo bližnji padec Madrida. Njih čete so samo še 42 km daleč od Madrida. Tudi ofenzivo proti Malagi napovedujejo znova.

Nacionalisti so od začetka državljanske vojne pa do danes prepeljali iz Maroka okoli 40.000 vojakov.

Državni upravitelj Horthy je konzultiral celo vrsto madjarskih politikov glede sestave nove madjarske vlade. Kot bodoča ministrska predsednika se imenujeta grof Bethlen in Daranyi, ki je bil pod Gembešem namestnik predsednika vlade.

Kongres delavske angleške stranke je z 1.738.000 proti 592.000 glasovom odbil predlog, da se priprave na kongres delavske stranke tudi komunisti.

Razkol med hajmverovci postaja vedno večji in dnevno povelje kneza Starhemberga, s katerim je izključil majorja Feya in podžupana Lahra, ni napravilo posebnega učinka, ker so dunajski hajmverovci ostali obema izključenima voditeljima zvesti. Vprašanje je sedaj, kdo ima več pristašev na svoji strani ali knez Starhemberg ali Fey. Vse kaže, da bo vlada ta spor izkoristila in likvidirala Heimwehr ter sestavila homogeni kabinet kršč. socialistov.

Kino Moste

Od soboto 10. do 12. t. m.
Karl L. Diehl, Charlotta Susa, Ralph A. Roberts, R. Romanovsky v sijajni Roberti Stolzevi opereti
RIVIERA EKPRES
Film krasnih naravnih posnetkov, polin in veselj.
Dodatki: »Paramountov tednik« in opera »Carmen«.
Cene: Din 3-50 do Din 6-50
Predstave: Ob delavskih ob 20.30 ob nedeljah ob 15., 17., 19. in 21. uri.

Bat' in davčni inserat

Kaj ne pove Bafa v svojem inseratu

Že večkrat smo priznali, da se Bafa na reklamo odlično razume. Priznali smo tudi to, da ima Bafa tudi denar, ki je potreben za učinkovito reklamo. Tako si more Bafa dovoliti po vseh jugoslovanskih listih celostranske inserate, kar zmore le redko kdo od njegovih konkurentov. A baš celostranski inserati so najbolj učinkoviti, ker jih pač noben bralec ne more prezreti.

A tudi sestavljati zna Bafa inserate. Tako smo pred leti čitali le v oblikah celostranskih inseratov polemiko Bafe z njegovimi konkurenti. Tak način debate je seveda silno drag in nič čudnega ni, da so morali konkurenti Bafe v tej debati utihniti.

Pred meseci je objavil Bafa tudi neki drug, čisto svojevrsten inserat. Bila je to izjava nekaj poslancev, ki v tem plačanem inseratu proslavljajo Bafa. Nekateri listi so ta nenavadni inserat objavili tudi v uradniškem delu, nekateri pa so ga vendarle objavili z inseratno šifro, da je inseratni značaj te izjave nesporen. Je čisto nekaj izrednega, da se sploh objavlja anonimna izjava poslancev, ker je ta z značajem dolžnosti in pravice poslanca neskladna. Saj ima vendar poslanec tudi svojo imuniteto, da anonimnosti niti ne potrebuje. Poleg tega mora poslanec, ki kot oseba kandidira in išče zaupanje volilcev, tudi osebno odgovarjati za svoje besede in tudi zato ni anonimna izjava za poslanca umestna. Še manj pa bi se smele trpeti anonimne izjave več poslancev, kajti kdo jamči, da se takšne izjave ne bi mogle tudi zlorabljati. Zato bi po našem mnenju skupščina morala sama nastopiti proti temu, da se objavljajo anonimne izjave, zlasti pa, kadar se te uporabljajo v korist poslovnega uspeha tega ali onega podjetja.

Anonimne izjave poslancev so torej nekaj čisto posebnega, vse, kar je posebno, pa je tudi učinkovito sredstvo za uspešno reklamo in Bafa, ki je mojster v reklamah, se je poslužil tudi tega sredstva.

Sedaj je presenetil Bafa javnost s podobnim, in po njegovem mnenju, nad vse učinkovitim inseratom. Čez vso zadnjo stran »Politike« je namreč objavil inserat, čegar glavna vsebina je potrdilo davčne uprave v Vukovaru o davkih, ki jih je plačala delniška družba Bafa za l. 1935. in 1936. Ta inserat je objavil Bafa pod naslovom »Bafa je eden največjih davčnih zavezancev Jugoslavije«. Čudimo se, da objavlja Bafa to kot senzacijsko, saj vendar vsa Jugoslavija ve, da je »Bafa« tudi eno največjih kapitalističnih podjetij Jugoslavije. Ali je morda kaj čudnega, če bi eno kapitalno najbolj močnih podjetij bilo tudi med največjimi davčnimi zavezanci?

Ta inserat v obliki davčnega potrdila pa je objavil Bafa kot odgovor na »svoje konkurente in njih solorce«, ki se že pet let trudijo, da bi se ga otresli in ki v ta namen govore, da plača Bafa samo 900.000 din davka, drugič zopet, da plača le 100.000 din, a da sploh ni zanj davčne zaveze.

Ne vemo, koga misli Bat'a s temi svojimi konkurenti, če pa misli trgovce, potem moramo ugotoviti naslednje:

Na letošnjem kongresu trgovcev v Beogradu so se razdeljevali od beograjske trgovinske zbornice izdani podatki o osnovnem davku na dobiček podjetja Bafa, jugoslovanske tvornice gume in obutve, d. d. v Borovu za l. 1933. in 1935. Ti podatki so bili vzeti iz uradnih poročil Savske finančne direkcije v Zagrebu, št. 37.865/III 1933 z dne 4. oktobra in št. 1963/III 1936 z dne 29. februarja 1936, kar je bilo v tem seznamu tudi izrečno navedeno.

Po teh podatkih je plačal Bafa skupno osnovnega davka na dobiček l. 1933. din 163.317, l. 1935. pa din 924.108. Od tega davka pa je odpadlo na Borovo kot sedež družbe l. 1933. din 32.663'40, l. 1935. pa din 484.132.

Na 127 prodajalnic pa, ki jih je imel Bafa leta 1933., din 130 tisoč 653'60, torej na eno povprečno din 1.208'77, na 399 prodajalnic leta 1935. pa din 439.976 ali povprečno na eno din 1.102'64.

Tako pravijo podatki Trgovinske zbornice v Beogradu na podlagi uradnih podatkov Savske finančne direkcije v Zagrebu!

Bafa torej čisto natančno ve, kdo je tisti, ki nekaj trdi in prav tako natančno ve tudi, kaj ta trdi. Zato ni za Bafa prav nobene težave, da na to tudi odgovori. Odgovoriti bi moral na to objavo beograjske trgovinske zbornice tem preje, ker so trgovci sploh govorili le o obdačenju Bafinih prodajalnic in ker so vedno zahtevali samo to, da se te obdačijo tako kot druge samostojne trgovine. To pa so zahtevali trgovci edino zato, da dosežejo z enakim obdačenjem tudi enako konkurenčno sposobnost!

Pri obolenjih želodca in čreves,

pri žolčnih kamnih, boleznih preosnove, jeter, ledvic in mehurja se je

Rogaška slatina

vedno sijajno obnesla!

Koliko drugih davkov plačuje Bafa, za to se trgovci sploh niso niti brigali, ker se jih ta zadeva na vse zadnje direktno tudi ne tiče. Zato je tudi Bafa s svojim inseratnim kanonom v obliki potrdila davčne uprave ustrelil daleč čez cilj.

Ker pa smo že pri tem inseratu, še o njem nekaj besed.

Potrdilo davčne uprave v Vukovaru, izdano dne 2. oktobra 1936 pravi:

1. da je tvrdka Bafa, d. d. v letu 1935. plačala pri blagajni te davčne uprave te davke:

	din
zemljarine	265'—
zgradarine	2.700'—
skup. promet. davka	3.206.684'—
luksuznega davka	1.220.819'—
družbenega davka	3.393.941'—
uslužb. davka	1.040.784'—
1% izred. prispevka	115.427'—
torej neposrednega davka skupno	8.977'625'—
na ime raznih taks pa skupno	1.005.166'—
torej skupno plačala v letu 1935.	9.982.791'—

2. da je firma Bafa, d. d. v tem letu 1936. bila zadolžena z družbenim davkom z din 4.969.803'— in banovinskim dodatkom dinarjev 310.765'—, ter da je dospele obroke v tekočem letu plačala.

Na to potrdilo dostavlja Bafa zmagosno:

»Davčni upravi smo plačali v letu 1935. din 9.983.000'—.

Za vse obč. davščine smo plačali v letu 1935. din 11.617.261'—.

Vseh davkov smo torej plačali din 21.600.052'—.

Potrdilo davčne uprave sicer ne govori o občinskih davkih, ki da jih je plačala tvrdka Bafa nič manj ko 11.617.261 din, pa recimo, da je navedba Bafe pravilna in da zato o njeni pravilnosti nismo niti podvomili. Vendar pa moramo že k potrdilu davčne uprave samem izreči nekaj pripomb:

Na prvih dveh postavkah (zemljarini in zgradarini) se sploh ne ustavimo ker sta ta zneska premalenkosta. Glede drugih davkov pa je treba reči:

Skupni prometni davek pa je trošarinski davek, ki se vračuna v blago in ki ga plača potrošnik, ne pa proizvajalec. Isto velja gle-

de luksuznega davka. Ti dve postavki torej odpadeta v debati, koliko plača katero podjetja davka od dobička. Uslužbenški davek plačajo nameščenci, ne podjetje in če se hoče Bafa sklicevati na ta davek, potem naj najprej dokaže, da ga plača v resnici sam in da ni bil prispevek za ta davek odtegnjen niti enemu njegovemu nameščencu. Tudi za 1% izredni prispevek velja isto.

Ostaja torej le družbeni davek v višini 3.393'94 din. To je pravi davek, ki ga je plačal Bafa v letu 1935. Ali pa je ta davek v resnici nekaj tako posebnega, da bi se mogel Bafa tako zelo ponasati s tem davkom? Pomisliti je vendar treba, da je v tem tudi davek za 399 prodajalnic, od katerih so mnoge zelo velike, ki imajo zelo velik promet in v katerih se prodaja skoraj samo blago, ki ga izdeluje Bafa!

Pa še nekaj je treba pripomniti! Ko še ni imel Bafa svoje tvornice v Vukovaru, je plačal za

Teško gospodarsko stanje v ljubljanski okolici

Gospodarska stiska, ki v zadnjih letih ni prizanesla niti ljubljanski okolici, je povzročila, da je začelo premoženje malega podeželskega trgovca močno nazadovati. Posebno slabo so vplivale na poslovne razmere razne zaščitne uredbe.

Marsikatero trdno trgovsko podjetje, pa tudi kmečko posestvo, se je v zadnjih letih zamajalo, pa tudi konkurzov ter poravnjav je bilo več kot dovolj. Če upoštevamo še ruže in javne prodaje, se nam po kaže žalostna slika, v kateri se nahaja gospodarstvo v ljubljanski okolici.

Pomanjkanje gotovine je na deželi še vedno občutno. Iz poročil posameznih trgovcev, obrtnikov in gostilničarjev se vidi, da v marsikaterem gorskem kraju nimajo ljudje niti za sol in vžgalice. Davčni vijak tudi še ni prilagoden našim poslovnim razmeram ter zahtevam, pa tudi ne današnjemu zaslužku. To so stvari, ki močno pritiskajo na itak že občutno zadeto gospodarsko življenje. Revščina se širi ter vedno bolj tlači kmeta, delavca in javnega nameščenca, da kupna moč prebivalstva stalno pada.

Vsi ti sloji se omejujejo na nakup najpotrebnejših stvari, a še te morajo dajati trgovci v veliki meri na kredit, kar je za podeželskega trgovca, ki mora svoje obveznosti točno izpolnjevati, dostikrat usodno.

Poleg teh bremen tarejo malega trgovca tudi občutne avtonomne doklade, banovinske in občinske. Nekateri občine imajo res že previsoke doklade, ki znašajo v nekaterih krajih še enkrat več in pa tudi dvakrat več kakor državni davek. Te doklade gredo po večini v breme gospodarskih slojev.

Poslovni promet je v podeželskih trgovinah v zadnjih petih letih nazadoval za 35 do 50%. Nekateri stroki so absolutno pasivni, tako n. pr. trgovina z lesom, ki je dala ljubljanski okolici svojčas prav dober zaslužek. Vsi so od nje živeli: kmet, trgovec, obrtnik in delavec, a tudi vozniki so imeli takrat zlate čase. Vse to je danes izumrlo. Zelo je udarjena tudi

uvoženo blago tudi več ko 40 milijonov din carine na leto. Ta denar je dobila država. Z ustanovitvijo tvornice v Vukovaru je država ta denar večinoma izgubila, v nadomestilo pa dobila davke, ki jih navaja Bafa. Recimo, da bi vseh teh davkov, ki jih navaja davčna uprava, država ne dobila, če ne bi bilo tvornice v Borovem, ali je potem v resnici za državo dobiček tako izredno velik? 40 in 20 milijonov din? Zakaj o tej razliki molči Bafa?

Davčni inserat Bafe torej ni tako lep, kakor bi skušal izgledati, če se ga namreč pogleda malo natančneje. Če pa je iz njega razvidno, da plača Bafa nad 3 milijone, v letu 1936. skoraj 5 milijonov družbenega davka, potem se pa mora ubogi potrošnik tudi vprašati, koliko Bafa zasluži, da plača toliko davka? Še to naj bi navedla davčna uprava v svojem potrdilu in potem bi njeno potrdilo šele nekaj povedalo!

Ves davčni inserat Bafe ni zato nič drugega ko reklamni blef za nepoučene ljudi. Na te bo seveda tudi imel svoj učinek, a na te tudi Bat'a menda v prvi vrsti računa!

vinska veletrgovina, saj prodaja vino že kdor hoče. Zelezničarji imajo najboljšo konjunkturo. Zlasti na dolenski progi. V splošnem pa je ljubljanska okolica preplavljena z nelegalnimi krošnjariji in trgovinskimi zastopniki, ki ponujajo že prav vsako blago, brez oziroma na to, če je dovoljeno ali ne.

Upali smo, da se bo po sklenitvi trgovinske pogodbe zopet začela

Kaj pravijo naši gospodarski ljudje? Težave naših izvoznikov v Nemčijo

Ugleden lesni trgovec nam piše: Izvoznik P. P. iz N. je prodal pošiljko lesa v Nemčijo za protivrednost din 15.000. Kupec v Nemčiji je položil tudi ta znesek za njegov račun pri banki v Berlinu. Prav gotovo se boste čudili, cenjeni čitatelji, če vam povem, da je naš izvoznik prejel nato pri naši Narodni banki namesto vsega zneska 15.000 din le 11.320 din. Naš izvoznik je seveda zaradi tega reklamiral pri Narodni banki, ki mu je nato poslala naslednji odgovor, ki pa seveda ni bil spisan v slovenščini:

»V odgovor na Vaše pismo z 29. p. m. Vam sporočamo, da realizirajo izvozniki blaga v Nemčijo svoje terjatve v Nemčiji s prodajo klirinških čekov na marke s pomočjo privatnega kliranga na borzi, katere čke izdaja Narodna banka domačim izvoznikom na ono vsoto mark, za katero dobiva nalog od nemške obračunske blagajne v Berlinu.«

Mislim, da ne more nihče reči, da je to pojasnilo Narodne banke posebno jasno. Kako realizirajo izvozniki svoje klirinške čke, ni na vse zadnje nobena tajnost, niti ni v konkretnem primeru posebno zadovoljiva. Naš izvoznik je hotel zvedeti od Narodne banke predvsem to, kako to, da dobi za 15.000 din samo 11.320 din. Tu bi morala Narodna banka čisto natančno odgovoriti in konkretno pojasniti, zakaj ta nižji znesek. Razlika 3.680 din vendar ni tako majhna, da bi mogel izvoznik kar mahiniti na njo.

Odgovor Narodne banke je torej popolnoma nezadovoljiv, če je prejel ta odgovor še izvoznik, ki ne zna dobro srbsko, pa že celo ne ve, kaj naj počne s tem odgovorom. Kako pa naj v bodoče sploh kal-

Naš pravi domači izdelek!

kupčija z lesom in da bomo zopet začeli izvažati les v Italijo. Tudi ta up je sedaj splaval po vodi. Najnovejša odredba o devalvaciji lire so nam vzele sleherno upanje, da bo kmalu bolje. Po sankcijah je zadel našo lesno kupčijo sedaj še devalvacija lire. A od nikoder ni prave pomoči.

Pazno zasledujemo poročila »Trgovskega lista«, iz katerih vidimo dejanski gospodarski položaj pri nas, pa tudi v drugih pokrajinah. Vseeno še mislimo, da ne smemo obupati, temveč da moramo nasprotno podvojiti svoje skromne sile, delati za napredek svojih organizacij, da premagamo še poslednje težave. S trdim in odločnim delom si moramo sami priboritiboljšanje. Slovenci smo žilavi, vztrajni, pogumni, ne manjka nam resne volje in prizadevanja, in v tem bo tudi naša rešitev. Zeleni bi le, da bi bilo več enakega dela tudi v centrali, da bi se po tem vodila pri nas tudi bolj smotrna in bolj premišljena gospodarska politika. Vsem nam bi bilo potem takoj lažje.

Na naslov Narodne banke

Iz vrst naših lesnih izvoznikov smo prejeli naslednje opozorilo Narodni banki. Naši izvozniki, ki so reklamirali pri svojih italijanskih kupcih zaradi plačila njim dostavljenega blaga, so prejeli od mnogih odgovor, da so to blago že plačali in položili potrebno vsoto pri Italijanskem zavodu za zamenjavo blaga s tujino v Rimu. Jasno je, da je italijanski zavod našo Narodno banko o teh vplačilih obvestil. Niso pa bili obveščeni tudi naši izvozniki, da ti ne vedo, kdo je kaj plačal in koliko plačal. Zato prosijo izvozniki Narodno banko, da takoj obvesti vsakega izvoznika o vsakem vplačilu, ki je bil vplačan za njegov račun. Drugače je sploh nemogoče vsako redno poslovanje, ker so naši izvozniki v nevarnosti, da z neupravičenim terjanjem izgube tudi svoje najboljše kupce.

Upamo, da bo Narodna banka tej prošnji ustregla in s tem tudi preprečila, da bi nastajali neljubi komentarji, ki nastajajo vedno, kadar ni poskrbljeno za pravočasne informacije.

Blago za
damske
plašče

Največja in najlepša izbira in najsolidnejše cene!

A. Žlender

Ljubljana - Mestni trg 22

Vas postreže najbolje!

Po devalvaciji valut

Izjava ministrskega predsednika dr. Hodže

Češkoslovaški parlament je sprejel devalvacijski zakon z vsemi glasovi vladnih strank. Proti so glasovali Kramarovi narodni demokrati, komunisti in nemška sudska stranka Henleina. Vladni predlog pa je bil nekoliko spremenjen. Po vladnem predlogu je bila določena zlata vsebina češkoslovaške krone med 31-21 in 33-21 miligramov zlata. Parlament pa je določil njeno zlato vsebino med 30-21 in 32-21 miligramov zlata. To pomeni, da se bo devalvacija gibala med 13-3% in 18-7% in ne med 10-6 in 15-98%, kakor je določal vladni predlog. Skupno s prejšnjo devalvacijo češkoslovaške krone bo ona sedaj razvrednotena za 27-8 do 32-2%.

Predno se je začela v parlamentu debata o devalvaciji Kč, je imel ministrski predsednik dr. Hodža daljši govor, v katerem je med drugim dejal:

Devalvacijo bomo izvedli v mednarodnem okviru ter se pridružimo sporazumu treh velikih demokracij Združenih držav, Velike Britanije in Francije. To ima sicer za posledico tudi to nerodnost, da se naša devalvacija ne more izvesti v onem obsegu, kakor bi nekateri interesi našega gospodarstva zahtevali. Ta škoda pa je popolnoma kompenzirana s tem, ker pomeni mednarodna devalvacija stabilnost. Kolektivna devalvacija nas oprošča strahu, da bi morali kasneje še enkrat devalvirati. Sedanja devalvacija je zato zadnja in definitivna. Če bi to devalvacijo izvršili mi sami, potem tega jamstva ne bi imeli. Sedaj pa smo z medsebojnim sporazumom varni pred vsemi represalijami. To pa

tudi pomeni, da devalvacija ne bo privedla do dumpinga. V imenu vlade morem izjaviti, da želi ona izvesti devalvacijo v višini približno 16% njene sedanje veljave. Računamo s temi 16 odstotki kot z definitivnim zmanjšanjem naše valute.

Današnja poročila iz Ženeve potrjujejo, da je v mednarodnih gospodarskih krogih želja, da se doseže dejanski sporazum glede bodoče svetovne trgovine. Mi se s temi krogi proglašamo kot solidarni in kot pristaši novega trgovinsko političnega sistema. Zato tudi že mislimo na olajšave, ki jih bomo dovolili v deviznem prometu. Vlade denarne trozveze so že izjavile, da proti češkoslovaški devalvaciji ne bodo nastopile z nobenimi retoriziranimi carinskimi ukrepi.

Obseg naše devalvacije ni tako velik, da bi smel pri nas povzročiti neuteemeljene podražitve. Zavedati se moramo, da bomo sedaj težje preprečili skok cen kakor pa v l. 1934. Vendar pa moramo izjaviti, da bo vlada mogla v vsakem konkretnem primeru ugotoviti, če je bila podražitev industrijskih izdelkov utemeljena ali ne. Seveda pa bi bila podražitev utemeljena šele potem, ko bi se sedanje zaloge izčrpale. Vlada bo določila mejo, do katere se sme katero blago podražiti in ne bo dopustila, da bi se ta meja prestopila. Apeliram na kmetovalce, da tudi oni v sedanjem trenutku ne zahtevajo redukcije odbitkov od monopolskih cen žita za sedanje poslovno leto. Apeliram na nje iz razloga, da se cene na debelo ne bi povečale.

Sporazum, sklenjen med tremi vellesilami, ko tudi izjave, ki so bile podane v drugi komisiji, smatra kot srečen začetek aktivnega in razvitega gospodarskega sodelovanja med državami, ki imajo ta cilj, da se pride do pravične rešitve težkih problemov, katerih nadaljnje trajanje pomeni veliko breme za današnje gospodarsko življenje celih narodov.

Na koncu bi jugoslovanska delegacija hotela še podčrtati, da ima vse, kar se tiče splošnega gospodarskega položaja tem večji pomen za jugoslovansko vlado z ozirom na napore, ki jih dela v okviru Male antante, da doseže ožje gospodarsko sodelovanje v srednji Evropi za dobro vseh držav, ki so zainteresirane na tem vprašanju.

Električne instalacije

za luč, moč, signale in vsa v stroko spadajoča popravila. Vam izvrši solidno povsod.

Ivan Mihelič, Ljubljana
elektrotehnično podjetje
Boršnikova tr. št. 1. Telef. 27-04. Nočna služba.

Sovjetski glas o devalvaciji zlatih valut

Moskovska »Izvestija« pišejo: »Če je z devalvacijo franka umrl zlati blok, potem treba reči, da se je istočasno rodil blok držav, bogatih na zlatu. Okoli teh držav z zlatom pa je nastal cel konglomerat držav, ki so brez zlata ter oslabiljene od krize in valutnih nereditov. Valute držav, kakor so Italija in Nemčija, komaj še diha. Če bodo tudi te države sledile primeru Francije, potem njih devalvacije z ozirom na njih pomanjkanje zlatih rezerv in zunanjega kredita ter njih ogromnih zunanjih dolgov, ne bodo mogle vnesti s svojo devalvacijo v sistem mednarodnih valutnih odnošajev nič zdravega. Novi blok držav z zlatom je otok v ogromnem in zelo nemirnem »mrtvem morju«. Čeprav se more le težko pričakovati, da bi imel valutni sporazum treh vellesil neki magijski učinek na svetovno gospodarstvo, vendar ima premirje na »zlati fronti« tudi velik političen pomen. Ta sporazum se more smatrati kot hladni obkladek na vroče in nespametne glave, na one glave, ki se hranijo z ideali fevdalizma.«

»Svetovni trg surovin, svetovni kredit, vse to je v rokah teh držav z zlatom. Celotno surovino, ki se posebno lahko kupujejo za srebro in zaradi katerih hrani nemška Reichsbanka v svojih trezorih povečano, čeprav še vedno zelo slabotno rezervo te bele kovine, celotne surovine so pod kontrolo držav z zlatom, ker so v njihovih rokah tudi skoraj vse svetovne rezerve srebra. Vsa velika sila, ki je v zlatu, katero pripada kapitalističnim državam, je osredotočena v trezorih teh treh velikih držav, ki so podpisale valutni sporazum.«

Devalvacija valut in borze

Devalvacija zlatih valut je naravno močno učinkovala tudi na velike borze, da so skoraj na vseh borzah tečaj narasli, kakor se vidi iz naslednjih indeksnih števil:

kencem 1927 = 100	19. 9. 1936	26. 9. 1936	3. 10. 1936
London	78,9	78,3	78,8
Pariz	36,2	38,8	—
Berlin	39,9	40,0	42,6
Dunaj	48,2	48,7	49,8
Praga	88,3	89,6	93,1
Curich	41,8	41,9	53,1
Bruselj	36,5	36,3	38,3
Amsterdam	42,9	43,0	54,3
Stockholm	24,0	23,6	23,2
Milan	106,1	107,3	—
New York	103,6	103,3	108,2

Tečajji so torej na vseh borzah razen na stockholmski napredovali. Posebno močno naravno na borzah držav, ki so razvrednotile valuto, če so nazadovale na Šved-

skem, je deloma vzrok tudi v novi socialistični vladi, ki pripravlja znatne spremembe. — Pariška borza je bila 4 dni zaprtja in zato ni končne indeksne številke. V kolikor pa so bili tečajji zabeleženi, so bili vsi za 15 do 30 odstotkov višji. Milanska borza pa je bila zaprtja ves teden in zato tudi ni njene indeksne številke. Značilno je, da so se tečajji na dunajski borzi dvignili, čeprav avstrijska vlada še danes izjavlja, da šiling ne bo devalviran.

Avstrijski šiling ne bo razvrednoten

Avstrijski finančni minister dr. Drachsler in guverner Avstrijske narodne banke dr. Kienböck sta znova izjavila, da šiling ne bo razvrednoten, temveč da bo ohranil svojo staro veljavo. Avstrija ne more devalvirati svoje valute, ker je avstrijsko prebivalstvo zaradi

svoječasne inflacije že tako osiromašilo, da ne bi moglo prenesti še nove devalvacije. Poleg tega dobi Avstrija njej potrebne surovine večinoma iz držav, ki svojih valut sedaj niso razvrednotile. Sicer pa se uvoz surovin obračunava v glavnem v dolarjih in funtih. Iz vseh teh razlogov Avstrija ne bo devalvirala in ta sklep je bil sprejet po dolgotrajnih posvetovanjih z avstrijskimi finančnimi in gospodarskimi strokovnjaki. Ta sklep je zato tudi definitivni.

Penge ne bo devalviran

Madjarska vlada je ponovno izjavila, da madjarska valuta ne bo devalvirana. To svojo izjavo ponavlja tudi sedaj po devalvaciji lire in čl. krone. Tudi oziroma zunanjo trgovino ne morejo omajati tega sklepa vlade, pa čeprav je Italija v zunanji trgovini Madjarske na 3. mestu.

Povpraševanje po našem blagu v tujini

Les in lesni izdelki:

- 1073 — Solun: furnirji,
- 1074 — Kairo: vpognjen les (vezane plošče),
- 1075 — Amsterdam: borovi pragi,
- 1076 — Sousse (Tunis): raznovrsten les,
- 1077 — Amsterdam: žagan jelov les,
- 0178 — Düsseldorf: borova debela (4 metre in več dolga, 45 mm debela), obrobljena borovina.

Deželni pridelki:

- 1079 — Praga: razno cvetje (rože, nageljni, krizanteme, zelenje za šopke),
- 1080 — Sousse (Tunis): koruzna slama,
- 1081 — Dunaj: žitarice, zdravilne rastline, živinska moka, otrobi,
- 1082 — Pariz: gobe, zdravilne rastline (kamilice, beladona, jagode borovnic, hrastova mahovina),
- 1083 — Dunaj: zmleta paprika,
- 1084 — Oslo: bolhačev ekstrakt, ki se more raztopiti v olju,
- 1085 — Moravske Budjevice: soja (100 vagonov),
- 1085 — Casablanca: trda pšenica (200 ton) in ječmen (400 ton) z največ 5% tujih primesi,
- 1087 — Luzern: zdravilne rastline, sladko korenje in sok iz korenja,
- 1088 — Dunaj: zastopnik za stročnice.

Proizvodi sadjarstva:

- 1089 — Moravska Ostrava: oluščeni in neoluščeni lešniki in mandeljini,
- 1090 — Pariz: sadni sok,
- 1091 — Dunaj: zastopnik za suhe češplje in pekmez,
- 1092 — Bologna: peške jabolk in hrušk.

Proizvodi živinoreje, perutninarstva in ribarstva:

- 1093 — Hamburg: želve.

Proizvodi rudarstva:

- 1094 — Köln ob Renu: sludovec,
- 1095 — London: večje količine magnetita in boksita za ameriške tvrdke.

Razno:

- 1096 — London: agent-komisio-nar želi prevzeti zastopstvo enega ali dveh jugoslovanskih izvoznikov na tamošnjem trgu,

Blasnikova Velika Pratika za l. 1937. je zopet izšla. Ta naš ljudski kolektor je med Slovenci najbolj priljubljen in domač. Celotna naša izseljenca ga radi naročajo, ker jih spominja na domovino in mlada leta. Cena enemu izvodu je 5 din Dobi se v tiskarni J. Blasnikova nasl. v Ljubljani, Breg 10-12 in v trgovinah. Poleg Velike Pratique je izšla tudi Mala pratika za l. 1937., ki velja samo 2 din 50 par. Ta je razširjena zlasti na štajerskem, kjer se je doslej neupravičeno šepiril nemški »Bauernkalender« iz Gradca.

- 1097 — Sidney (Avstralija): neka tvrdka se zanima za zastopstvo naših izvoznikov zavese, pokrival, zameta, damasta, preprog,
- 1098 — Berlin: surov svinec ali surova svinčena ruda, lan, konoplja, suhe in predelane kože, volna proti kompenzaciji za uvoz strojev, železniškega materiala, prevoznih sredstev itd,
- 1099 — London: ponuja se zastopnik za razne stroke,
- 1100 — Kairo: lim, izdelki iz cinka.

Opombe:

- Št. 1: Milan — neka tvrdka išče zastopnika na jugoslovanskem trgu za prodajo njenih mil, parfemov in raznih kozmetičnih proizvodov.
- Št. 2: Solun — iščejo se uvozniki smole, nafte, kolofonije iz okolice Zagreba.
- Št. 3: Oberstein — neka tvrdka išče zastopnike s sedežem v Beogradu ali Zagrebu, ki so dobro vpeljeni v trgovino drobnega in okrasnega blaga.

Izvozniki, ki se zanimajo za eno od navedenih ponudb ali povpraševanj, naj se obrnejo na Zavod za pospeševanje zunanje trgovine Beograd, Ratnički dom, ter naj pri tem navedejo: 1. številko, pod katero je blago navedeno, 2. točno označbo vrste blaga, 3. način embalaže z ozirom na tržne uzance, 4. količino razpoložljivega blaga, 5. ceno, franko naša meja ali cif pristanišče države, kamor naj pride blago, 6. plačilne pogoje in 7. rok dobave. Za boniteto tujih tvrdk Zavod ne jamči.

Blejska dražba je v celoti potrjena

Proti rezultatu blejske dražbe se je pritožil g. Kenda na višje sodišče, obenem pa je vložil tudi rekurz, ker se mu ni priznala kot kmetovalcu kmetijska zaščita. Okrožno sodišče v Ljubljani pa je sedaj odbilo tako pritožbo kot rekurz g. Kende ter v celoti potrdilo blejsko dražbo. S tem je postala Združena gospodarska banka lastnik vseh na dražbi kupljenih nepremičnin g. Kende.

Mala poročila iz Švice

Jubilej železnice na Jungfrau. Letošnje leto bo 40 let, odkar so pričeli z gradbenimi deli železnice na Jungfrau. To veliko delo je bilo svojčas, radi težkoč, ki so nastale pri gradbi v takih višinah, izvršeno v več etapah. Leta 1912. je bila zgrajena železnica do Jungfraujoch (3457 m).

Najhitrejša dvigalo v Evropi. Leta 1905. zgrajeno dvigalo na Bürgenstocku ob Vierwaldstätter je bilo pravkar preurejeno in povečano. Z novim dvigalom se je moglo dvigniti v 62 sekundah 160 m visoko. Tako je to dvigalo ne samo najvišje, ampak tudi najhitrejšo v Evropi.

Konec zaprek v zunanji trgovini

Kopenhaska »Politiken« piše, da se bodo morale sedaj po sporazumu Francije, Amerike in Anglije trgovinske omejitve nehati, ker je glavni cilj tega sporazuma, da se prilagoditvijo zlatega bloka funtu šterlingu doseže gospodarska razorožitev. Tako je tudi razumeti izjavo Bluma, ko je v Ženevi izjavil, da hoče začeti boj proti trgovinskim omejitvam. List je mnenja, da je upravičen optimizem, da se bo ta cilj tudi dosegel, ker ni stališče Nemčije popolnoma odbijajoče. Seveda pa ne bo ta cilj lahko dosegljiv, ker je pot do tega cilja zelo tesna. Toda glavno je, da je dobila politika omejevanja zunanje trgovine in zapiranja mej črn žig kot sistem svetovnega gospodarstva ter da je upravičeno upanje, da se bo splošni razvoj zunanje trgovine v kratkem usmeril v drugo smer, ki bo rešila vse svetovno gospodarstvo iz bankrotstva, v katerega je zašlo zaradi omejevanja zunanje trgovine.

Tudi Nizozemska bo zrahljala kontingentni sistem

Nizozemska vlada namerava bistveno zrahljati kontingentni sistem. Uvoz usnja za tehnične namene, gonilnih jermenov in usnja za podplate ne bo več kontingentiran.

V Ženevi pa je izjavil nizozemski zastopnik, da je Nizozemska pripravljena odpraviti kontingentni sistem za vse države, ki tudi pospešujejo obnovo mednarodnega gospodarstva življenja. Proti državam pa, ki še nadalje vzdržujejo svojo devizno kontrolo, bo Nizozemska vodila čisto drugo politiko.

Italija vztraja na avtarkiji?

Kakor znano, je Italija v zvezi s avtarkijo carino na nekatera živila in surovine sploh odpravila.

Izjava jugoslovanskega delegata dr. Gosarja

Na drugi komisiji Zveze narodov, ki je razpravljala tudi o posledicah valutnega sporazuma Anglije, Francije in Amerike za svetovno trgovino, je podal naš delegat dr. Gosar naslednjo izjavo:

»Jugoslovanska delegacija je sprejela z veliko pažnjo in simpatijami zanimivo in koristno diskusijo v drugi komisiji Zveze narodov o gospodarskih in finančnih vprašanjih, ki zavzema v našem današnjem življenju najvažnejše mesto.

Jugoslovanska vlada bo srečna, da sodeluje v mednarodnem prizadevanju, katerega cilj je postopno normaliziranje in zboljšanje mednarodnih gospodarskih odnošajev. Popolnoma se zaveda težkoč, ki so nasprotne hitremu normaliziranju trgovinskih odnošajev, pa tudi splošnih gospodarskih in finančnih odnošajev med narodi. Jugoslovanska vlada se ne bo obotavljala, da se pridruži naporom, ki so potrebni za doseg tega cilja.

Denarstvo

Poštna hranilnica v septembru

Število vlagateljev je pri Poštni hranilnici v septembru naraslo za 4639 na 398.954 oseb. Skupni znesek vlog pa se je dvignil za 6,5 na 937,4 milijona din.

V čekovnem računu je bilo prijavljenih 71 novih računov, da znaša njih skupno število 26.049. Promet po teh računih je znašal okoli 6,3 milijarde, od česar je bilo brezgotovinskega prometa 54,2%. Stanje vlog po čekovnem računu je znašalo koncem septembra 1,133 milijonov din.

Pomirjenje na deviznem trgu

Zaradi obletnice marsejske tragedije v petek sicer naše borze niso poslovale. V zasebnem prometu pa se je splošno moglo konstatirati precejšnje pomirjenje. V Beogradu se je na svobodnem trgu kupčevalo skoraj v vseh devizah, razen v češkoslovaški. Na trgu pa je bilo tudi že dovolj zasebnega blaga in je morala kriti Narodna banka le polovico prometa v funtih. Pojav zasebnega denarja na trgu je pač najboljši dokaz pomirjenja.

Skok nemške marke na beograjski borzi

V Beogradu se je dvignila nemška marka na borzi na 14:40 din, nato pa celo na 14:50 din. Tako visoko stanje nemške marke letos na naših borzih še ni dosegla. Skok nemške marke je nastal, ker je Nemčija ustavila vsak uvoz iz Jugoslavije, naši uvozniki pa morajo plačati iz Nemčije nabavljeno blago in zato kupujejo klirinške nakaznice, ki so zaradi tega v ceni poskočile. Govori pa se tudi, da bo tečaj marke ostal trajno na 14 din in da bo tako sklenila jugoslovansko-nemška mešana komisija v Dresdenu.

Napoleonovi so v Beogradu narasli že na 350 din. Iz Carigrada demantirajo vest, da se namerava sklicati balkanska valutna konferenca.

Zlata podloga Francoske banke se je povečala za več ko 7 milijard francoskih frankov, in sicer ne devalviranih. Obток bankovcev pa se je istočasno povečal za 2.267 milijonov na 86.026 milijonov frankov. Kritje znaša 60,47%.

Francoska banka je objavila, da zaenkrat ne bo objavljala podatkov o gibanju stabilizacijskega fonda. Za prvi čas mora ostati to gibanje tajno.

Francoska banka je znižala obrestno mero s 3 na 2,5%.

Avstrijska narodna banka je določila tečaj lire na podlagi, da je 28.125 šilinga enako 100 liram.

Kje je največ zaprtih ljudi

Liga Howarda za reformo kazenskega zakona je izdelala statistiko o kazensko zaprtih ljudeh. Statistika obsega skoraj vse evropske države razen Albanije, Grčije, Portugalske, Španije, Turčije in Sovjetske Rusije. Najmanj zaprtih ljudi je na Irskem, kjer odpade na 100.000 prebivalcev 194 kazencev, na Škotskem 264 in v Angliji 299. V drugi skupini so države s 50 do 70 kazencev na 100 tisoč prebivalcev. V tej skupini so tudi države Male antante. Za Jugoslavijo se navaja številka 50, za Rumunijo 53-8 in za Češkoslovaško 67-7. V drugih srednjeevropskih državah so številke znatno večje. Tako se navaja: za Madjarsko 967, za Avstrijo 1049, za Italijo 1264, za Poljsko 1507, za Nemčijo 1569 in za Švico 1648. Niso pa tu všteti oni, ki so zaprti v koncentracijskih taboriščih ter bi se z njimi številke za Avstrijo, zlasti pa za Nemčijo zelo povečale. Še več kazencev je zaprtih v Litvi in Finski.

Poročilo pa samo priznava, da je statistika zelo nepopolna in zato se obrača liga na vse članice

zveze, da bolj natančno vodijo to statistiko. Liga pravi, da morda še v vsej človeški zgodovini ni bilo nikdar toliko ljudi zaprtih kakor danes. — Zdi se nam, da je iz navedene statistike bolj razvidno, kje pravilno navajajo število zaprtih ljudi, kakor pa, kje jih je najmanj zaprtih.

Zunanja trgovina

Sredi oktobra bo odpotovala posebna trgovinska delegacija naše

države v London. Naša vlada je pripravljena odpraviti uvozno kontrolo za angleško blago, če se nam dovolijo olajšave za izvoz mehkega lesa in drugega blaga v Anglijo.

Saldo naših terjatev proti Nemčiji se je zmanjšal za skoraj 5 milijonov mark na 12 milijonov mark. To zmanjšanje je nastalo zaradi ustavitve našega izvoza v Nemčijo. Kakor hitro bodo pogajanja v Dresdenu ugodno zaključena, se bo naš izvoz v Nemčijo zopet dvignil in verjetno zopet dosegel znesek 20 milijonov mark. Naš uvoz iz Nemčije pa se tudi sedaj ni zmanjšal.

Zaradi devalvacije lire so izgubili naši izvozniki okoli 100 mili-

jonov din, kakor trde zagrebške »Novosti«.

Ameriški listi trde, da je zelo verjetno, da bo valutni sporazum med Anglijo, Francijo in Združenimi državami Sev. Amerike dopolnjen v kratkem s posebnim sporazumom, po katerem se bodo zmanjšale carine in kontingenti popolnoma odpravili.

Po devalvaciji lire se opaža živahen trgovinski promet med Reko in Sušakom.

Bolgarska je znižala uvozno carino na žeblice za 20, ovojni papir za 5 odstotkov, uvoz celofana in pergamentnega papirja pa je carine prost, če se more kot kompenzacija izvoziti perutnina.

TEDEN NA LJUBLJANSKI BORZI

POSEBNO POROČILO „TRGOVSKEGA LISTA“

Devizno tržišče

Tendenca nestalna; promet din 7.211.487.79.

Zbog druge obletnice na spomin tragično preminulega Viteškega kralja Zedinitelja je sicer izostal včerajšnji borzni sestanek, kljub temu pa je bilo v štirih borznih dneh zaključeno skoro trikrat toliko deviz. blaga nego v preteklem borznem tednu, ki je dosegel skupni devizni promet le 2.757.000 dinarjev. Povod k take-mu naglemu porastu deviznega prometa je dala predvsem devalvacija švicarskega, odnosno francoskega franka. Dočim je bilo na primer v ponedeljek 5. t. m. nudeno za angleški funt le 245 din in ga na malo višji bazi ni hotela zaključiti, odnosno nabaviti nobena banka kljub neomejeni ponudbi s strani Narodne banke, se je dvignil tečaj Londona zbog intervencije v torek že na din 250— in so bili perfekturirani na tej bazi znatni zaključki tega, kot tudi naslednjega borznega dne. Samo na zadnjih treh borznih sestankih je dala Narodna banka približno £ 20.000—. Zbog znatnega tečajnega porasta nemške marke, je bilo dokaj prometa tudi v Berlinu predvsem na bazi din 1375 do din 1450.

Nasprotno pa je tokrat nekoliko popustil devizni promet v avstrijskem privatnem kliringu.

Skupni promet v posameznih devizah je bil tale:

Devize:	minuli tekoči teden	(vse v tisočih dinarjev)
Amsterdam	26	5
Berlin	553	1067 priv. klir.
Curij	71	64
Din. deviza	383	297 avstr. pr. kl.
Dunaj	694	504 avstr. pr. kl.
London	967	5027 priv. klir.
New York	54	171
Pariz	9	76

Gibanje v tem tednu doseženih deviznih tečajev (priv. kliringov) je razvidno iz spodnjih notic:

angleški funt:	
5. X. din	245— den.
6., 7. in 8. X. din	249-20—250*80
avstrijski šiling:	
5. X. din	844—854
6. X. din	842—852
7. X. din	838—848
8. X. din	837—847
nemška marka:	
5. X. din	1378—1398
6. X. din	1410—1430
7. X. din	1437—1457
8. X. din	1436—1456

Officialni devizni tečaji so pokazali znatnejšo oscilacijo zlasti v Amsterdamu, ki je 8. t. m. notiral za skoro 10 poenov višje, nego 5. oktobra 1938. V četrtek je beležil Bruselj za +0.50 počna višje, London pa za eno točko nižje, New York za nad 2 in pol točke nižje in Pariz za 0.13 točke nižje kot v ponedeljek 5. t. m. Curij je bil trgovan na bazi povprečno din 999.9851.

Devize	Povpre. din	Pon. din
Amsterdam	5. X. 2292.67	2307.26
Berlin	8. X. 2302.66	2317.26
Berlin	5. X. 1738.02	1751.90
Bruselj	8. X. 1738.02	1751.90
Bruselj	5. X. 728.45	733.51
Curij	8. X. 728.45	734.01
Curij	5. X. 996.45	1003.52
Curij	8. X. 996.45	1003.52

London	5. X. 220'55	222'61
	8. X. 219'55	221'61
New York	5. X. 4301'01	4337'32
	8. X. 4298'50	4334'81
Pariz	5. X. 202'27	203'71
	8. X. 202'14	203'58

Efektno tržišče

Tendenca za državne papirje čvrsta

Prometa ni bilo niti v privatnih, niti v državnih vrednostnih papirjih. Nasprotno pa so pokazali zlasti dolarski papirji od torka 6. t. m. dalje rastočo tendenco, ki se je pokazala posebno v naglem dviganju tečajev. Tako je na primer 8 in 7odstotno Blairovo posojilo poskočilo v teku dveh dni kar za 8 točk, Seligman za skoro 5 točk, ostali državni efekti pa najmanjše za 1 do 2 točki.

Od privatnih papirjev je po dolgem presledku notirala zopet Trboveljska premožkopna družba, in sicer 6. ter 8. t. m. din 190— v povpraševanju, 7. t. m. pa din 200— v ponudbi.

Notice državnih papirjev so bile na ponedeljkovem in četrtekovem borznem sestanku te:

		din
7% inv. pos.	5. X. 81'50	82'50
	8. X. 80'50	82—
8% Blair	5. X. 81—	82—
	8. X. 89—	91—
7% Blair	5. X. 71'50	72—
	8. X. 79—	82—
7% Seligm.	5. X. 84'50	85'50
	8. X. 89—	90—
7% agr. obv.	5. X. 47—	48'50
	8. X. 48—	50—
6% Begl.	5. X. 66—	67—
	8. X. 67—	69—
25% voj. škoda	5. X. 358'50	360'50
	8. X. 370—	374—

Žitno tržišče

Tendenca neizpremenjena čvrsta

Tudi v žitnih kupčijah je opaziti nagel dvig cen tako pri žitu, kakor pri mlevskih izdelkih. Koruza letine 1935. se je podražila za din 5—, činkvantin za din 1—, umetno sušena koruza, dobava v oktobru, za din 6—, za dobavo v novembru in decembru za din 7, slavonski oves za din 5—, siva ajda ter nova rž za din 10—, bačka, banatska in bosanska pšenica za din 7-50 pri 100 kg, dočim se je moka vseh vrst podražila kar za din 15— pri 100 kg. Nasprotno pa so notirali neizpremenjeno debeli in drobni pšenični otrobi.

Na četrtekovem borznem sestanku dne 8. t. m. so bile dosežene te cene:

Žito:	din	din
Koruza:		
zdrava, suha, rešetana, letine 1935, s kvalit. garancijo, franko vagon bačka in banatska postaja	102—	104—
činkvantin spremski, zdrav, suh, rešetan, franco. vagon naklad. postaja	126—	128—
umetno sušena koruza, dobava koncem oktobra, plačljivo proti duplikatu	90—	91—
umetno sušena koruza, dobava novembra, decembra, plačljivo proti duplikatu	92—	94—
Oves:		
zdrav, suh, rešetan, franco. vagon slavon. ska postaja, plačljivo proti duplikatu	105—	107—
Ajda:		
zdrava, rešetana, siva, pariteta Ljubljana	140—	145—

Pšenica:	
banatska, 79 kg, 2% primesi, zdrava, suha, rešetana, plačljivo proti duplikatu	150— 155—
bačka, 78 kg, 2% primesi, zdrava, suha, rešet., plačljivo proti vo proti duplikatu	150— 155—
bosanska, 77 kg, 4% primesi, zdrava, suha, rešetana, plačljivo proti duplikatu	145— 150—

Ri:	
nova, 72 kg, 2%, franko vagon baranjska postaja	125— 127—

Mlevski izdelki:

Moka:	
pšenična Og, banatska postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo vo proti duplikatu	250— 255—
pšenična Og, bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo vo proti duplikatu	250— 255—
pšenična 2. bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo vo proti duplikatu	230— 235—
pšenična 5. bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo prot iduplikatu	210— 215—

Otrobi:	
pšenični, debeli, v egal. 50 kg vrečah, bruto za neto, ekskl. prom. davek, franko vagon bačka postaja	105— 110—
pšenični, drobni, v egal. 50 kg vrečah, bruto za neto, ekskl. prom. davek, franko vagon bačka postaja	85— 88—

Lesno tržišče

Tendenca skrajno mlačna

Rešitev krize v lesni trgovini, ki smo jo s tolikim zaupanjem pričakovali, se je zbog velikih perturbacij na mednarodnih denarnih tržiščih — ponovno zavlekla, čeravno je bilo že videti, da nas bo ponovno oživljen izvoz našega lesa v Italijo vsaj rešil najhujšega. Toda kljub pripravljenosti in dobri volji na obeh straneh, je vsakršna kupčija zaenkrat nemogoča in to vse dotlej, dokler se sedanji nejasni položaj na denarnem trgu dokončno ne uredi ter razčisti. A dočim so vse naše sosedne izvedle — oziroma vsaj kanijo izvesti — devalvacijo svojega denarja, pa je pri nas ostalo zaenkrat še vse pri starem. S trgovskega stališča pa je povsem jasno, da je pri takšnem stanju vsak izvoz naših proizvodov docela nemogoč. V koliko pa je to koristno in dobro za naše narodno gospodarstvo, žal ne moremo na tem mestu razpravljati. Resnica pa je le v dejstvih, ki nepobitno dokazujejo, da se mora mednarodna trgovina vsakodir gibanj v mejah najširše svobode in je vsak drug prisilni modus povsem izključen.

Kar je bilo doslej v tem tednu na naši borzi perfekturirano zaključkov (11 vagonov), glase na hrastove frize, ki so bili prodani za izvoz v Nemčijo. Močno je tudi povpraševanje po bukovih in hrastovih parketih, katerih zaloge pa so naravnost malenkostne.

Les:	
Smreka, jelka:	
Hlodi I., II., monte	80— 100—
Erzovani drogov	130— 150—
Bordonski merkantilni	100— 130—
Filerji do 5/6	110— 130—
Trami ostalih dimenzij	110— 125—
Škorete, komične od	

SLOVENIA-TRANSPORT

Ljubljana

Telefoni: 27-18, 37-18, 37-19 carinska pisarna 24-19 po uradnih urah.

PREVOZI

vsake vrste blaga — krajevni, medkrajevni prevozi — zbiranje robe — preselitve s pohištvenimi vozovi v tu- in inozemstvo. Informacije brezplačno.

	din	din
16 cm naprej	250—	270—
Škorete, paralelne, od 16 cm naprej	270—	310—
Škorete, podmerne, do 15 cm	190—	210—
Deske-plohi, kon., od 16 cm naprej	200—	220—
Deske-plohi, par., od 16 cm naprej	230—	250—
Kratice, za 100 kg	20—	25—

Bukev:	
Deske-plohi, naravni, neobrobjeni, monte	220— 250—
Deske-plohi, naravni, ostrorobi, I., II.	310— 330—
Deske-plohi, parjeni, neobrobjeni, monte	250— 280—
Deske-plohi, parjeni, ostrorobi, I., II.	460— 530—

Hrast:	
Hlodi I., II.	160— 210—
Bordonski	710— 810—
Deske-plohi, neobrobjeni boules	800— 830—
Deske-plohi, neobrobjeni, I., II.	650— 750—
Deske-plohi, ostrorobi (podnice)	750— 810—
Frizi I., širine 5, 6 in 7 centimetrov	600— 680—
Frizi I., širine od 8 cm naprej	710— 790—

Oreh:	
Plohi, neparjeni I., II.	810— 900—
Plohi, parjeni I., II.	860— 950—

Parketi:	
hrastovi, za m ²	43— 53—
bukovi, za m ²	29— 33—

Zelen. pragovi: 260 m, 14X24	
hrastovi, za 1 komad	32— 34—
bukovi, za 1 komad	20— 22—

Drva:	
bukova, za 100 kg	9— 10—
hrastova, za 100 kg	8— 9—

Oglje:	
bukovo, za 100 kg	34— 38—
scanellac, za 100 kg	38— 42—

Povpraševanja

I/IIa jesenovina, od 20 cm naprej, 50—100 m/m, 2—5 m.

I/IIa hrastove frize: v debelini 25 milimetrov, v širinah 5, 6, 7, 8, 9 in 10 cm, v dolžinah od 25 do 95 cm in od 1 m dalje.

Ia neparjene in parjene bukove stebre (ševrone) v raznih dimenzijah, ki se interesenotm naknadno sporoče. Zaključ se lahko blago, ki bi se izdelovalo v prihodnjih mesecih.

Ponudbe

Smrekove-jelkove deske 18/24/28 mm.

Neobrobjeni lipovi plohi v kvaliteti monte.

Bukova drva.

Skok cen pšenici v Rotterdamu

Na rotterdamški borzi so cene za pšenico zopet napredovale. Po devalvaciji valut je tendenca v splošnem čvrsta. Cene pšenice pa so se dvignile tudi zato, ker žetev na južni zemeljski polobli ne bo tako dobra, kakor se je pričakovalo. Povpraševanje po pšenici je zelo veliko, dovolj pa slab, ker zlasti producenti iz Podonavja čakajo, da se situacija, nastala z devalvacijo valut, razčisti.

Zelo čvrsta je tudi tendenca na ameriških borzah. V Chicagu se je pšenica podražila za pol do 1 centa za bušelj.

Ze v 24 urah

barva, plešira in kemično snati obleke, klobuke itd. Skrobi in svetlolika srajce ovratnike in manšete. Pero suhi, monga in lika domače perile

tovarna JOS. REICH

Polljanski nasip 4-6, Selenburgova ul. 8. Telefon št. 22-72.

Povpraševanja

Potrebuje se večja količina božičnih dreves (smrek) za Beograd. Dobava s splavi. Interesenti in dobavitelji naj sporoče svoje naslove in količine Osrednjemu lesnemu odseku pri Zvezi trgovskih združenj v Ljubljani, Trgovski dom.

Črna kronika

Društvo industrijecev in veletrgovcev v Ljubljani je izdalo to okrožnico o otvorjenih in končanih konkurzi in prisilnih poravnah izven konkurza za čas od 16. septembra.

A. OTVORJENI KONKURZI:

Savska banovina: Raucher & Comp, Zagreb, Branimirova ulica 43, Spitzer Albert iz Gage, sedaj v Zagrebu, Kraljice Marije 4/I.

Drinska banovina: Pavlović Tomo, Sabac.

Dunavska banovina: Vitrum A. Palić i drug, Novi Sad.

B. RAZGLAŠENE PRISILNE PORAVNAVE:

Savska banovina: Hirschl Jakob, Križevci; Kiš Hinko, Zagreb, Deželičeva ul. 27; »Nova Trgovina« Vuković i Simović, Sisak; Rettig Ivan, gostilničar, Zagreb.

Dunavska banovina: Alevajl Marija, Zabali.

C. KONČANA KONKURZNA POSTOPANJA:

Savska banovina: Burić Vladimir, lastnik tt. O. Uiberal i dr., Bjelovar; Hiršl Leon, parfumerija Ema, Bjelovar; König Sigmund, Zagreb, Ilica 20.

Drinska banovina: Radovanović Milan V., Miokovac.

Zetska banovina: Kapor Jovo, Trebinje.

Dunavska banovina: Arnold Andrija, Novi Sad; Kanja i Benka, Bač. Petrovac; Popov Vojin, Novi Bečej; Šverer Josib i Švercer Jovanka, Novi Sad; Trajer Franjo, Temerin.

Moravska banovina: Kostić V. Josif, Čičevac; Palajrović Svetovid, Dobroljubac.

Vardarska banovina: Cekić Jovan, zv. »Pečenjak« i sinova, Leskovac.

D. POTRJEJENE PRISILNE PORAVNAVE IZVEN KONKURZA:

Drinska banovina: Grünbaum Armin, Vinkovci; Levi Moric, Brčko.

Dunavska banovina: Fratričević Jovan, Novi Sad; Kavač R. i M. Sovičević, St. Bečej.

Moravska banovina: Nešić Vojislav, Paraćin.

* Podatke za Dravsko banovino smo izpustili, ker jih objavljamo sproti. Vse druge podatke, kakor o narokih, kvotah itd. daje tajništvo društva. — Op. ured.

E. USTAVLJENE PRISILNE PORAVNAVE:

Primorska banovina: Kosovac Kasim, umrl. Ibrahima, Konjic.

»Službeni list«

kr. banske uprave dravske banovine z dne 10. oktobra objavlja: Uredbo o sporazumu med kr. Jugoslavijo in kr. Italijo radi ureditve njunih trgovinskih izmenjav in plačil, ki so s temi v zvezi, podpisanim v Rimu dne 26. septembra 1936 — Pravila o ustroju in poslovanju odbora za narodno prosveto — Odločba o ureditvi plačilnega prometa z Madjarsko — Odločbo glede banovinskih cest

Sirite »Trgovski list«!

— Izpremembe poslovnika k pravilniku 135 (glede gostinskih obratovalnic na žel. postajah) — Izpremembe čl. 5: poslovnika k pravilniku 135. — Razglas o preložitvi volitev občinskih odborov za občine Polensak, Slovenja vas in St. Janž na Dravskem polju — Razne razglase sodišč in uradov ter razne druge objave.

Doma in po svetu

Z velikimi slovesnostmi je bil v Parizu na dan obletnice marsejske tragedije odkrit spomenik blagopokojnemu kralju Aleksandru. Svečanost se je začela z govorom predsednika odbora za postavitev spomenika Edouarda Souviera. Za njim so govorili francoski maršal in jugoslovanski vojvoda Franchet d'Esperey, pariški župan Raymond Laurent, naš vojni minister gen. Marić ter predsednik francoske republike Lebrun. Po njegovem govoru je padla zavesa s spomenika, ki je delo francoskega kiparja Reale del Sartha. Godba je nato zaigrala jugoslovansko in francosko državno himno, na kar je sledila parada vojske, katere se je udeležil tudi oddelek jugoslovanske kr. garde. S spomenikom in tudi s slavnostjo odkritja spomenika se je francoski narod oddolžil spominu svojega zvestega in velikega zaveznika Aleksandra, na način, ki je v skladu s tradicijami viteškega francoskega naroda.

Zalostne obletnice marsejske tragedije se je spominjala vsa Jugoslavija z največjo pleteto. Znova je poudaril jugoslovanski narod, da bo ostal zvest idealom blagopokojnega kralja.

Nj. kr. Vis. knez-namestnik Pavle se je iz Brda vrnil v Beograd. Romunski zunanji minister Antonescu se je na povratku iz Zeneve ustavil v Beogradu, da vrne obisk ministrskega predsednika Stojadinovića. V Beogradu ostane dva dni.

Za predsednika skupščine bo zopet izvoljen Stevan Čirić. Vladna večina namerava odstopiti opoziciji tudi enega podpredsednika in

enega tajnika. To je tudi v vseh parlamentih običaj, da je v predsedstvu parlamenta zastopana tudi opozicija.

Seton Watson je po svojem povratku iz Beograda izjavil, da se je prepiral, da je bil storjen videz napredka za rešitev hrvatskega vprašanja. Veruje v ta sporazum, ker je videl povsod mnogo več pripravljenosti za rešitev tega težkega vprašanja.

Seton Watson je v Zagrebu obiskal dr. Mačka in dr. Trumbića. Iz Zagreba odpotuje v Prago, kamor ga je povabil ministrski predsednik dr. Hodža.

Pariski »Temps« napoveduje, da bo prišlo po končanih običajnih volitvah do ugodne ureditve hrvatskega vprašanja.

Vojni minister general Marić se je v Parizu sestal z zastopniki francoskega generalnega štaba ter je obiskal tudi francoskega vojnega ministra.

Ministrstvo za soc. politiko in nar. zdravje je imenovalo za komisarja Delavske zbornice v Zagrebu banskega svetnika Nikolo Filipovića. Obenem je imenovana posebna preiskovalna komisija, ki bo preiskala poslovanje zagrebske Delavske zbornice.

Banska uprava je razrešila županskih poslov župana dr. Roša, poslov članov uprave pa gg. Konrada Elsbacherja, Maksa Koschierja in Josipa Osolina. Razrešeni člani so vložili pritožbo na upravno sodišče.

Vesela Vilder bo začel izdajati v Zagrebu nov list »Novo riječ«.

Jugoslovansko poslanstvo se je ustanovilo v Stockholmu.

Carinski dohodki so znašali v letošnjem prvem proračunskem polletju 364,15 milijona din, dočim so bili proračunani le na 351,4 milijona din.

Avtobusni kolodvor nameravajo ustanoviti v Zagrebu, da bi se potem ves avtobusni promet z dežele koncentriral. Tudi Ljubljani bi bil potreben avtobusni kolodvor, da ne bi bilo treba potnikom čakati v dežju in slabem vremenu na prostem. Majhna Gorica ima tak avtobusni kolodvor, zakaj ga ne bi mogla imeti tudi Ljubljana, res ni razvidno. Prav tako bi moral imeti tak kolodvor tudi Maribor in drugi večji kraji.

V Atenah je bila podpisana konvencija o zračnem sodelovanju Poljske in Grčije. Poljska ustanovi več rednih zračnih zvez z Grčijo.

Prvi pod Blumovo vlado se je te dni pripetilo v Parizu, da je policija s silo izgnala delavce iz tovarne, ki so jo zasedli.

V Henleinovi sudetski (narodno-socialistični stranki) je zopet mir in so bili voditelji opozicije sprejeti v novo ustanovljeni svet voditeljev. Ker ni pritožba Henleinove stranke v Zenevi dosegla nobenega uspeha, zahtevajo sedaj, da

jim aktivistične nemške stranke, ki so zastopane v praški vladi, pomagajo. Ta njih zahteva pa je zbudila pri aktivistih nemalo začudenje.

Deficit švicarskih železnic bo narastel letos zaradi devalvacije franka in zato nastale podražitve premoga na 70 milijonov švicarskih frankov.

Mednarodni kontrolni odbor o spoštovanju nevtralnosti, na katero so se zavezale vse države, je konstatiral, da so Nemčija, Italija in Portugalska tako zelo kršile svojo nevtralnost in nacionaliste v tej meri podpirale, da so vse druge države odvezane dolžnosti, da ostanejo nevtralne.

Radek je znorel v zaporu, kakor poročajo varšavski listi.

Iz Italije poročajo zopet o številnih aretacijah delavcev, ki so propagirali generalno stavko kot odgovor na devalvacijo lire.

Dr. Eckener se pogaja v Ameriki zaradi uvedbe redne zračne službe med Evropo in Ameriko.

Baski so karlisti, ker jim je bila alfonistična dinastija previsoka in premalo ljudska. Ravna se še vedno po starem izreku, da je kralj narejen za narod in ne obratno. Nekoč je aragonski parlament dejal monarhu: »Mi, ki smo vsak od nas toliko ko Vi, smo vsi skupaj več ko Vi.«

Arabski kralj Ibn Saud je izdal ukaz, po katerem se sužnji, ki niso v njih domaćini sužnji, ne smejo uvažati v njegovo Arabijo. Drugi se torej smejo!

Arabi so že 41. pretrgali bencinski vod iz Iraka v Palestino. Bencin, ki se je razlil, so zažgali, da se je videl dim na kilometre daleč. Zatrjuje se, da se bo stavka Arabcev v kratkem nehala.

Velik skok cen se opaža v Nemčiji. Narodni socialisti pravijo, da so dvigu cen krivi edinole spekulanti. Zato je vlada izdala ostre ukrepe, s katerimi se naj prepreči zlasti vsak dvig cen za živila.

Radio Ljubljana

Nedelja, dne 11. oktobra: 8.00: Vesel jutranji pozdrav (plošče) — 8.30: Telovadba (vodi prof. Dobovšek) — 9.00: Čas, poročila — 9.15: Prenos cerkvene glasbe iz frančiškanske cerkve — 9.45: Verski govor (dr. Fajdiga) — 10.00: Koncert jugoslov. glasbe (radijski orkester) — 11.00: Prenos odkritja spomenika Vit. kralju Aleksandru Zedinitelju z Jesenic — 12.30: Plošče po željah naročnikov — 13.00: Čas, obvestila — 13.15: Plošče —

13.40: Striček Matiček govori in poje — 17.00: Jesensko obdelovanje zemlje in gnojenja (g. ing. Simončič) — 17.20: Šrnel kvartet (vmes harmonika in kitara solo) — 18.30: Vomberger: Ustoličenje na Gosposvetskem polju — zvočna slika — 19.00: Čas, vreme, poročila — 19.30: Bosanska muslimanka (Hamza Humo) — 19.50: Slovenska ura: Danes okoli Gospe svete (g. Vladimir Regally) — 20.20: Koroške narodne pesmi v orkestralni obliki in v zboru — 22.00: Čas, vreme, poročila — 22.20: Opretna glasba.

Ponedeljek, dne 12. oktobra: 12.00: Opretni venčki (plošče) — 12.45: Vreme, poročila — 13.00: Čas, obvestila — 13.15: Slavni slovanski skladatelji (plošče) — 14.00: Vreme, borza — 18.00: Zdravniška ura (dr. Ivo Pirc) — 18.20: Mes-sager: Dva goloba, suita; igra godba republ. garde (plošče) — 18.40: Letošnje pridobitve v našem starinoslovju (dr. Ložar) — 19.00: Čas, vreme, poročila — 19.30: Zgodovinar naše nacionalne revolucije profa Mateja Nenadović in njegov sin Ljubomir — 19.50: Zanimivosti: Stehvanje — rej pod lipo — 20.00: I. koncert Ljubljanskega godalnega kvarteta — 20.40: Plošče — 20.50: Iz slovanskega sveta (radijski orkester) — 22.00: Čas, vreme, poročila — 22.15: Koncert plesne glasbe (sodelujeta radijski jazz in Drago Žagar).

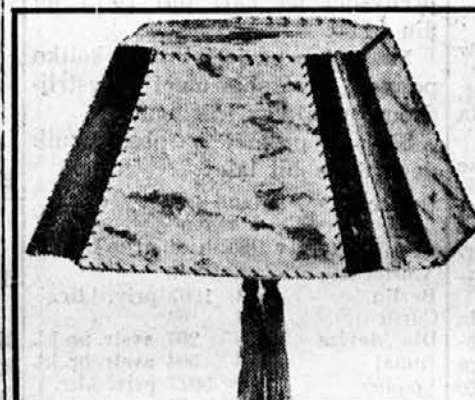
Torek, dne 13. oktobra: 11.00: Postanek in uporaba lesa, rast in razvoj drevesa, uporaba v papirni in kemični industriji (Miroslav Zor) — 12.00: Po slovanskem severu (plošče) — 12.45: Vreme, poročila — 13.00: Čas, obvestila — 13.15: Reproduc. koncert na wurliških orglah — 14.00: Vreme, borza — 18.00: Koncert radijskega orkestra — 18.40: O islamu (Franc Tersegav) — 19.30: Slovenska starina kot motiv v naši mladinski književnosti — 19.50: Zabavna ura: Foxl-mukiton novosti — 20.00: Prenos iz zagrebske opere: Božidar Širola: Stanac — enodejanka — Grabansijaš — 22.30: Plošče.

St. 10.586/II.

Nabava.

Direkcija drž. rudnika Velenje razpisuje na dan 21. oktobra 1936 neposredno pismeno pogodbo za dobavo 1130 kg raznega jekla. Ostali pogoji pri podpisani.

Direkcija državnega rudnika Velenje.

**Pergamentni
in celon senčniki**
po najnovejših
osnutkih pri
M. Tičar, Ljubljana

Krznarska obrt

ŠTENBURGOVA ULICA 7/II, NASPROTI GLAVNE POŠTE

Kot večletni krznarski mojster pri tvrdki DRAGO GORUP jamčim za solidno delo ter se cenjenim damam priporočam

Cenjenim trgovcem se priporoča

DOLENC JOSIP Trgovina s krznom in delavnica Sv. Petra c. 19 Tel. št. 22-62

Osamosvojil se je v najlepšem sporazumu s tvrdko Filip Bizjak.

KNJIGOVEZNICA JUGOSLOVANSKE TISKARNE
reg. zadr. z o. zav.

LJUBLJANA, KOPITARJEVA 6

Nudi poizredno nizkih cenah: Salda-konte, štrace, journales, šolske zvezke, mape, odjemalne knjižice, risalne bloke itd.

Sprejememo za našo prodajalno vaješko. Ponudbe je oddati v podružnici tvrdke

PEKO d. z o. z.

LJUBLJANA
Aleksandrova c. 1

Prednost imajo otroci čevljarjev in sorodnih strok

D. M. C. & C. M. S.

prejico, krpanec, Primor, Kronsko in umetno svilo, čipke, šolske in krojaške potrebščine, zimsko trikotaržo in drugo galanterijsko ter kratko blago nudi po najnižjih cenah

OSVALD DOBEIC
LJUBLJANA, Pred Skofijo št. 15

Velika izbira raznih gumbov!
Na debelo! Na drobno!

L. M. Ecker sinova

- Splošno kleparstvo
- leso-cementne strehe
- strelovodne naprave
- vodovodne inštalacije

Slomškova ulica 4
TELEFON 29-33

STAVBNI MATERIAL

izolacije vseh vrst, heraklit, keramika, šamof, mavec, cevi, beli cement itd. se kupi najceneje pri

MATERIAL LJUBLJANA

Tyrševa c. št. 36c
Telefon šte. 27-96

Gospodje trgovci! S prodajo novega »RUTHAX« email-laka najpopolnejšega sredstva za pleskanje, imate brez vsakega rizika velik in stalen zaslužek.

Pišite glavnemu zastopniku: Commerce d. d., Ljubljana, Krekov trg 10.

F. HREHORIČ

Manufakturna veletrgovina in na drobno

LJUBLJANA

TYRŠEVA CESTA 28
TELEFON ŠTEV. 24-04